The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

# NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XXI | Kaina 3c | Chicago, Ill. Antradienis, Kovo-March 6 d., 1934 | No. 55

# Senoji ekonominė sistema negryš:--Rooseveltas

## Pageidauja trumpesnių darbo valandų ir augštesnių algų

### NRA pasiliks visam laikui, kad prieiti prie lygesnio turto padalinimo ir padaryti daugiausia gero didžiausiam žmonių skaičiui

WASHINGTON, kovo 5. — Pradėdamas antrus metus eiti prezidento pareigas, Rooseveltas šiandie kalbėdamas 4,500 kodeksų vykintojų delegatams, pareiškė, jog šalies ekonominė reorganizacija tęsis toliau, kad pašalinti tą nelygybę, kuri pasireiškia Amerikos gyvenime ir ilgainiui prieiti prie lygesnio turtų padalinimo. Senąjai palaidai ekonominei sistemai kuri toleravo visus blogumus ir kuri privedė prie šio didelio kracho, niekad nebus leista sugryšti.

Tarp jo kalbos klausiusių delegatų buvo įvairių žmonių — nuo stambiausių fabrikantų iki darbininkų ir vartotojų. Prezidentas išdėstė jiems NRA siekius ir pareiškė, kad NRA niekad nebus panaikintas, bet pasiliks visam laikui ,tik bus nuolatos gerinamas, klaidos taisomos, kad jis galėtų atsiekti to tikslo, kuriam jis buvo įkurtas,— "kad suteikti kuodaugiausia gero juodidžiausiam skaičiu žmonių".

Pertvarkant ekonominę sistemą nesisiekiama prie jokio "komunizmo, kolektivizmo, fašizmo, ar diktaturos', bet pageidaujama didesnio kooperavimo tarp darbo ir kapitalo, atsižvelgiant į samdytojų, darbininkų ir vartotojų labą.

Nuo pereitų metų kovo 4 d. buvo dedamos visos pastangos, kad atitraukti šalį nuo "kiekvienas už save" nusistatymo ir kad eiti prie planingos ekonominės sistemos, paremtos savitarpiu kooperavimu.

Prezidentas Roosveltas savo kalboj taipjau pasisakė už sutrumpinimą darbo valandų ir pakėlimą algų. Sutrumpinimas darbo valandų yra reikalingas padidinimui samdos, bet jei sutrumpinus darbo valandas butų sumažintas ir uždarbis, tai iš tokio darbo valandų sutrumpinimo nieko gero neišeitų, nes tai reikštų, kad bedarbių šelpimo naštą turėtų nešti ta žmonių klasė, kuri mažiausia pajėgia tai daryti.

NRA tikslas yra, sakė prezidentas, "pakelti perkamąją jėgą farmerių ir algapelnių, kad industrija, darbas ir visuomenė iš to pasinaudotų. Mes siekiamės įvesti lygsvarą musų ekonominėj sistemoj—lygsvarą tarp agrikulturos ir industrijos ir lygsvarą tarp industrijos, algapelnio ir vartotojo".

Prezidentas sakė, vykdymas tų teorijų sekasi "su jusų pagelba".

**Trumpinimas darbo valandų bus vykinamas kodeksais**

Po prezidento kalbos kalbėjo Donald Richberg, generalinis NRA patarėjas, kuris nurodė, kad negalima nustatyti vienodus patvarkymus visiems bizniams, nes iš to nieko gero neišeitų, bet trumpinimas darbo valandų ir kėlimas algų turi buti visuotinas.

Po jo kalbėjęs senatorius Wagner, pirmininkas nacionalės darbo tarybos, pareiškė, kad darbo valandų sutrumpinimas ir pakėlimas algų bus įvestas pertaisant NRA kodeksus.

Darbo sekretorė Perkins pareiškė, kad kiekviena industrija turi savo samdos didinimo problemą ir industrijos dar turi suimti tarp 8,000,000 ir 9,000,000 bedarbių.

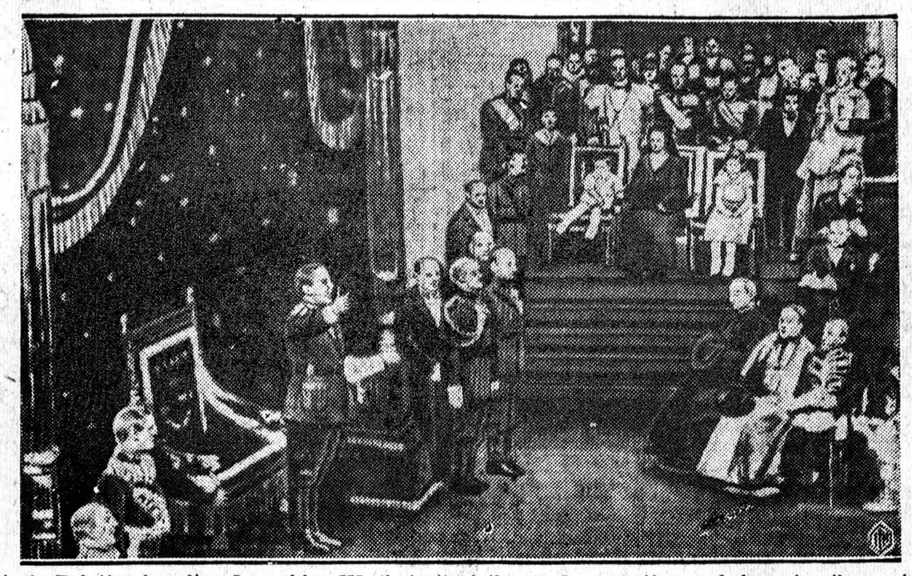

Naujasis Belgijos karalius Leopoldas III (kairėj) laike jo karunacijos sudeda priesaiką, prisižadėdamas pildyti šalies konstituciją, ir išlaikyti šalies čielybę.

## Sam Insullas šiandie turėsiąs apleisti Graikiją

ATHENAI, kovo 5. — Policija šiandie pranešė buvusiam Chicagos visuomenės aptarnavimo įmonių magnatui Samuel Insull, kad jis rytoj turi apleisti Graikiją.

Vidaus reikalų ministeris Rallis sako, kad Graikijos valdžia Insullui suteiksianti identifikacijos dokumentus.

Graikija nori Insullą išvaryti vien tik todel, kad to reikalauja Amerikos valdžia ir Graikija nedrysta tam reikalavimui pasipriešinti, bijodamosi užrustinti tokią didelę šalį. Jis turėjo išvažiuoti sausio 31 d., bet del ligos jo išvažiavimas liko atidėtas.

## 300 žmonių žuvo paskendus chiniečių laivui

HONKONG, kovo 5.— Gautomis žiniomis, 300 žmonių prigėrė paskandus plaukusiam į Cantoną laivui Szehai.

100 pasažierių likę išgelbėta. Priežasties nelaimės nepatirta.

## Plėšikai puolė Chicagos miesto salę

CHICAGO.—Chicagos plėšikai tiek įsidrąsino, kad ėmė pulti ir miesto salę. Vakar keturi plėšikai užpuolė vienuoliktame miesto salės augšte esantį kaucijų teismą, suėmė tris klerkus ir prokuroro pagelbininką, taipgi sumušė advokatą ir du jo klientus. Bet plėšikai pinigų nerado ir nieko nepelnė.

## ORAS

**Chicagai ir apielinkei federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:**

**Giedra; mažai permaina temperaturoje.**

**Saulė teka 6:18, leidžiasi 5:45.**

## Tyrinėja Dillingerio pabėgimą iš kalėjimo

**Chicagoje rastas Dillingerio automobilius, iš to spėjama, kad jis slapstosi Chicagoj**

CROWN POINT, Ind., kovo 5.—Jau prasidėjo tyrinėjimai skandalingo pabėgimo iš kalėjimo garsaus bankų plėšiko John Dillinger, kuris kovo 12 d. turėjo stoti teisman už nužudymą East Chicago policisto. Kaip žinia, Dillinger pabėgo iš kalėjimo apsiginklavęs tiktai mediniu revolveriu, kurį jis pasidirbdino savo kameroj. Su pagelba to revolverio jis suvarė į kamerą 33 kalėjimo sargus, patarnautojus ir kalinius ir juos visus ten užrakinęs pabėgo šerifo automobiliu, pasiėmęs iš kalėjimo viršininko raštinės du kulkosvaidžius. Kartu su savim išsivedė ir negrą kalinį, kuris irgi laukė teismo už žmogžudystę.

Pradiniai tyrinėjimai parodė, kad kalėjime viešpatavo tikra betvarkė, kad nuolatos buvo laužomos kalėjimo taisyklės ir kad buvę kaliniai buvo skiriami kalėjimo prižiurėtojais.

Pavieto komisionieriai susirinko pareikalauti, kad rezignuotų šerifas Mrs. Lillian Holley, kuri patapo šerifu kai prieš kiek laiko jos vyras, pavieto šerifas, liko nukautas kovoje su pamišusiu ukininku. Ji sako, kad geruoju rezignuoti ji atsisakysianti.

**Dililnger automobilius rastas Chicagoje**

CHICAGO. — Lake pavieto, Ind., šerifo Mrs. Lillian Holley, automobilius, kuriuo Dillinger pabėgo iš Crown Point kalėjimo, liko surastas pamestas gatvėj prei Ardmore ir Kenmore Aves., North Sidėj. Nors policija ilgai laukė, bet Dillingeris pasiimti automobilį negryžo. Iš to spėjama, kad Dillingeris slapstosi Chicagoje, su savo draugu Hamilton, kuris tebėra laisvas, nors tikrai žinoma, kad jis prieš kiek laiko garaže nušovė policistą Shanley ir jau senai yra policijos ieškomas.

Iš visur eina žinios, kad tai vienur, tai kitur matę Dillingerį. Jį "matyta" tuo pačiu laiku ir Charlotte, N. C. ir Denver, Colo., o vienas chicagietis tikrina, kad jis kalbėjosi su pačiu Dillingeriu. Esą Dillingeris pasisakęs, kas jis yra ir kad jam daug pinigų kainavę pabėgti iš kalėjimo. Dabar jis gyvenąs Rogers Park ir jį nelengva busią suimti. Su Dillingeriu buvęs kitas vyras ir rudplaukė mergina.

## Girtas tėvas subadė sunų ir pats nusižudė

CHICAGO.—Leonard Gniot, 12 m., paprašė savo tėvo, John Gniot, kuris turi sankrovėlę, 1758 N. Washtenaw Ave., paliauti tiek daug gerti. Tas tiek užpykino tėvą, kad jis pastvėrė peilį ir savo sunų subadė. Po to jis susieškojo revolverį ir pats nusišovė.

Atbėgę kaimynai rado tėvą jau negyvą, o sunų gulintį kraujuose, bet dar nepraradusį sąmonės. Nugabentas ligoninėn sunus pasisakė, kad jo tėvas labai daug gerdavęs. Jis gėręs užvakar. Vakar ryte irgi pradėjęs gerti, tad jis ir paprašęs tėvą paliauti gerti. Už tą sunus liko subadytas peiliu ir galbut mirs. Tėvas irgi nebegyvas; motina gi jau keturi metai kaip yra mirusi.

(Kitos žinios paduoda visai kitokią šios įvykio versiją).

## Rusija tyli apie Amerikos komunistų veikimą

MASKVA, kovo 5. — Vakar buvo švenčiamos 15 metų sukaktuvės įkurimo kominterno —komunistų internacionalo.

Aprašymuose kominterno veikimo niekur neminima apie Amerikos komunistų veikimą. Matyt, Rusija tuo nori pasirodyti pildanti Litvinovo prižadus prezidentui Roseveltui, kad Rusija susilaikys nuo propagandos Amerikoj. Mat neminint apie Amerikos komunistų veikimą norima parodyti, kad kominternas buk neremiąs Amerikos komunistų.

LEAVENWORTH, Kas., k. 5.—Kilęs aerodrome gaisras sunaikino 9 valdžios lėktuvus ir pridarė nuostolių už $250,000.

## Heimwehr skerdė socialistus, kad pasigrobti jų darbus

VIENNA, kovo 5. — Jau trys savaitės pračjo po heimwehro surengtų socialistų skerdynių Austrijoje, bet didelio pakitėjimo tvarkoje nėra, išėmus vien tai, kad socialistai dabar yra sugrusti į kalėjimus, o jų šeimynos kenčia didelį skurdą.

Dollfusso valdžia yra despotiškiausia visame pasaulyje. Nėra jokio parlamento, jokios konstitucijos, nėra mažiausios laisvės žodžio ir susirinkimų. Cenzura baigia smaugti išlikusius laikraščius. Dvi didžiosios partijos, kurios atstovauja apie 70 nuoš. gyventojų—naciai ir social-demokratai — yra priverstos veikti slaptai.

Socialistų skerdynėse nebuvo jokio idealizmo, dagi nė tokio, kokis pasireiškė Hitleriui pasigrobiant valdžią. Heimwehr išprovokavo kruviną kovą su socialistais ir paskui juos išskerdė vaduodamasis ne kokiais nors idealais, bet vien tik tam, kad išstumti socialistus iš visų jų užimamų vietų ir patiems tas vietas užimti. Tai buvo vien paprasta "džiabų ieškotojų" "revoliucija".

Visos socialistų kontroliuojamos darbininkų unijos yra uždarytos. Dollfusso valdžia norėtų suvienyti darbininkus ir samdytojus į vieną didelę uniją. Bet tam nepritaria dagi katalikiškos unijos. Dollfussas pasekdamas nacius, fašistus ir komunistus, norėtų suorganizuoti ir jaunimą į savo "tėvynės frontą".

Laisvamanių tėvų vaikai bus siunčiami į katalikiškas mokyklas. Valdiškose mokyklose esantys socialistai mokytojai yra šalinami iš darbo.

## Baigiasi Dr. Wynekoop byla

CHICAGO.— Liudijimai Dr. Alice Wynekoop, 62 m., kuri yra kaltinama nužudžiusi savo marčią Rheta, byloj jau užsibaigė ir vakar prasidėjo advokatų kalbos, taip šiandie byla bus atiduota jury, kad išneštų galutiną sprendimą del jos kaltumo.

# Lietuvos Naujienos

## Vokiečių siautimas Klaipėdos pasieny

**Ties Klaipėdos pasieniu vokiečiai praktikuoja Austrijos pasieny vartojamus metodus**

KLAIPĖDA.—Paskutiniuoju metu Klaipėdos krašte pasienio vokiečiai pradėjo užpuldinėti (naktimis) pasieniečius, svaido visokius šuksnius, apšviečia sieną ir t.t. taip, kaip jie jau kuris laikas daro Austrijos pasieny.

Lietuvos atatinkamos valdžios įstaigos į kiekvieną vokiečių išsišokimą pasieny reaguoja, bet tai nieko negelbsti.

**KIEK PERNAI KAUNE PRIGAUDYTA ŠUNŲ**

Pernai valkatų šunų mieste buvo sugauta 722. Iš to skaičiaus tik 80 šunų atsirado savininkai, o likę buvo sunaikinti.

**DARIAUS IR GIRĖNO VARDU KAIMAI**

Tauragės apskr. taryba 1933 m. gruodžio 30 d. nutarė Rubiškės kaimą pavadinti Dariaus kaimu ir Vytogalos — Girėno kaimu.

## Princesa laimėjo Rasputino bylą

LONDONAS, k. 5. — Princesa Irina Juzupov, caro giminaitė, laimėjo bylą prieš Metro-Goldwyn-Mayer filmų kompaniją. Kompanija turės sumokėti jai 25,000 sv. sterlingų ($126,000) už jos apšmeižimą veikale "Rasputinas ir Imperatorienė", kuriame princesa vaizduojama Rasputino meilužė. Jos vyras, princas Juzupov yra Rasputino žudytojas.

Princesa turi užvedusi bylą prieš tą kompaniją New Yorke, kurioj reikalauja $2,000,000 atlyginimo. Taipjau užvesta bylos kitose Europos šalyse ir prieš didelę grupę Anglijos teatrų, kuriuose ta filma buvo rodoma.

## Dar viena šventoji

RYMAS, k. 5.— Papa Pius XI didelėmis iškilmėmis šiandie pakėlė į šventųjų tarpą Ispanijos didžponę Maria Micaela, kuri savo laiku įkurė "šventojo sakramento ir labdarybės" ordeną.

MASKVA, kovo 5. —Rusijos lakunai išgelbėjo 10 moterų ir du vaikus iš 100 narių šiaurės tyrinėjimo ekspedicijos, kuri buvo priverstas ieškotis prieglaudos ant ledo, paskendus laivui Čeliuskin. Jei oras bus geras, tai, manoma, pasiseks išgelbėti ir visus kitus ekspedicijos narius.

RYMAS, k. 4. — Valdžia sakosi susekusi suokalbį nužudyti Mussolini dujų bombos pagelba ir keturius žmones atidavė specialiam tribunalui. Jiems gręsia mirties bausmė.

## Vokiečių teismas nuteisė Lietuvos pilietį

Prieš kurį laiką Vestfalijoj buvus hitlerininkų demonstracija. Lietuvos pil. Mecelis buvęs gatvėj ir su hitlerininkų paradu nesisveikinęs ir kepurės nenusiėmęs. Pripuolęs žandaras Meceliui kepurę nuplėšė ir smarkiai sumušė, sužalodamas pilvą.

Mecelis del smurto padavė skundą miesto policijos vadui. Tada žandaras, teisindamasis, Mecelį perdavė teisman neva už melagingą įskundimą; girdi, jis, žandaras, elgęsis korektiškai ir kepurę gražiuoju nuėmęs.

Nežiurint tai, kad Mecelis teismui patiekė liudymą, jog žandaro buvo snžalotas, ką įrodė ir liudininkais, teismas vis tiek Mecelį nubaudė 6 savaites kalėti.

## Nubaudė už tai, kad neleidžia vaikų į mokyklą

KAUNAS.—Kai kurie dvarininkai nuo Vendžiogalos atsisakė leisti vaikus į privalomą pradžios mokslo mokyklą. Jiems buvo iškelta baudžiama byla ir Kauno apyg. teismas užsispyrusius dvarininkus nubaudė po 3 paras arešto ir 50 lt.

## 237 varžytinės Kaune

KAUNAS. — Kauno V-tos nuovados policija sausio mėn. Kaune skelbia 237 varžytines kiln. turtui parduoti. Nemaža varžytinių paskelbta ir nekiln. turtui parduoti.

## Šeimos tragedija

PANEVĖŽYS. — Širkšnovas vedęs išvažiavo su žmona į Urugvajų. Ten laimė jam nusišypsojo ir jis greit susitaupė kelius tukstančius. Tačiau žmona susipažino su tulu Markevičium, vyrą pametė ir grįžo į Lietuvą. Čia Širkšnovienė kurį laiką linksmai gyveno su savo meilužiu, bet kai pritruko pinigų, meilužis ją pametė. Tuo įsižeidė ir pasijutusi gatvėje š—nė, nutarė atkeršyti savo meilužiui. Tą ji padarė pereitų metų rudenį, revolverio šuviais jį sužeisdama. Šiomis dienomis Panevėžio apygardos teismas Širkšnovienę nubaudė sąlyginiai 6 mėn. kalėjimo.

## Ar važiuosite pavasary Lietuvon?

**Tiems, kurie pavasary rengiasi atlankyti Lietuvą — jau laikas išlengvo pradėti rupintis apie dokumentus, pasirinkti laivą ir t. t., kad kelionė butų smagi ir patogi. Neatidėliokite, bet tuojaus ateikite arba rašykite į musų laivakorčių skyrių. Informacijas veltui suteiks**

**"NAUJIENOS"**
**1739 So. Halsted St.,**
**Chicago, Il..**

CHICAGO LITHUANIAN MUTUAL BENEFIT ASSOCIATION

A MUTUAL BENEFIT ASSOCIATION

... CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA ...

YRA

PAŠALPOS LIGOJE, POMIRTINIŲ IR KULTUROS DRAUGIJA

DRAUGIJOS VALDYBA: J. MICKEVIČIUS, P. GALSKIS, K. KAIRIS, J. DEGUTIS, V. MANKUS, P. MILAŠEVIČIA, P. MILLER

DRAUGIJOS DAKTARAS Dr. A. Montvidas.
DRAUGIJOS ADVOKATAS K. P. Gugis.
DRAUGIJOS AUDITORIUS J. P. Varkala

KONTESTO GARBĖS KOM.: J. ASCILLA, J. GALSKIENĖ, V. PAČKAUSKAS.

Kontesto ofisas atdaras kasdien nuo 4 iki 7 val. vakare. Visi norinti įsirašyti Draugijon kviečiami pribūti čia pažymėtu laiku. Taipgi kontestantai bile kuriais reikalais čia pažymėtomis valandomis. Draugijos Ofisas: 1739 SO. HALSTED STREET, TEL. CANAL 0117


## Chicagos Lietuvių Draugijon laike praeitos savaitės įsirašė sekami nauji nariai:

**Adv. Charles P. Kal.**

Adv. Kal yra States Attorney pagelbininkas. Tai vienintėlis lietuvis advokatas, kuris užima tokią aukštą vietą politiniame gyvenime. Draugijai yra malonu turėti savo eilėse didesnį skaičių profesionalų.

**Mrs. Karolina Neffas.**

Praktiška namų šeimyninkė ir Beverly apielinkės gyventoja. Ponia Neffienė sako, kad ji įstojo į šią organizaciją tikslu, kad buti kulturingų žmonių šeimynoje.

**P-nia Marė Kunza.**

Jauna ir sumani moteriškė užlaiko patogią užeigą prie 34-tos gatvės. Smagu, kad biznieriai auga Chicagos Lietuvių Draugijos eilėse.

**P-nia Della Mankus.**

Nauji Draugijos narė, p-nia Della Mankus, žmona senai mums pažįstamo darbuotojo Juozo Mankaus. Abu sykiu su savo vyru Juozu atsidurė mūsų organizacijos šeimynoje.

**Drg. Juozas Mankus.**

Juozas Mankus, senas maliavotojas ir namų dekoratorius, namų adresas 7240 So. Talman Ave.

**Emma Mazuraitienė.**

Brightonparkietė, darbšti namų šeimyninkė. Jos vyras senas Draugijos narys, dabar ir ji pati čia mielai prisidėjo.

**John Sadowskis.**

Jaunikaitis, brightonparkietis, iš amato duonkepis. Tiktai 20 metų amžiaus, bet noriai prisidėjo prie šitos didelės organizacijos, prie kurios priklauso daug kitų jaunų lietuvių ir lietuvaičių.

**Antanina Chepaitienė.**

P-nia Antanina Chepaitienė yra žmona žymaus musų dainininko Jono Chepaičio. Jonas Chepaitis yra senas Draugijos narys ir jo jauna žmona čia mielai prisidėjo.

**Albertas Bernotas.**

Bernotas, jaunas chicagietis, bet senas Detroito gyventojas. Jis dar Detroite gyvendamas buvo nusitaręs, kad atvykęs Chicagon, įsirašys Chicagos Lietuvių Draugijon — ką nutarė, tą ir padarė. Apsistojęs Chicagoj, tuoj įsirašė Draugijon.

**Mateušas Churlis.**

Mateušas Churlis, aptiekorius, užlaiko aptieką 4459 So. Washtenaw Ave. P-nas Churlis, buvęs Kudirkos Draugijos narys. Bet Kudirkos Draugijai prisidėjus prie Draugijos, buvo kaip ir pasitraukęs, nunai mielai vėl čia atėjo.

(Bus daugiau)

## Svarbu Draugijos nariams žinoti

1. Chicagos Lietuvių Draugijos mėnesiniai susirinkimai įvyksta antrą antradienį-utarninką kiekvieno mėnesio — pradžia 7:30 val. vakaro, Masonic Temple svetainėje, 1547 N. Leavitt St.

2. Kiekvieną ketvirtadienį-ketverge yra priimami iš narių mėnesiniai mokesčiai nuo 6 iki 8 valandos vakaro Draugijos ofise, 1739 So. Halsted St. ("Naujienų" name). Kitomis dienomis mėnesinės narių duoklės nėra priimamos.

3. Pasibaigus trims mėnesiams ant trečio nėra siunčiami paraginimai nariams, kad užsimokėtų užvilktas mėnesines duokles — nariai privalo patys apie tai pasirupinti, kad nelikus Draugijai skolingais už tris mėnesius ar daugiau — ištikus ligos nelaimei, kurie nariai yra skolingi už tris mėnesius ar daugiau, ligoje pašalpos negauna. Įsiskolinę už šešis mėnesius — išskiriami iš Draugijos narių tarpo.

Chicagos Lietuvių Draugija.
**P. Miller,**
Finansų Sekretorius.

## Kodėl Chicagos lietuviams reikia dėtis į Chicagos Lietuvių Draugija?

Chicagos Lietuvių Draugija savo vardu nusako, kad ji yra visų Chicagos lietuvių draugija — nei religiniai įsitikinimai, nei politinės pažvalgos nedaro kliučių nei vienam buti nariu šitos didelės lietuvių organizacijos. Draugijos susirinkimuose neina kalbos politiniais nei religiniais klausimais, bet vien pašalpos ligoje, pomirtinė, sekmingu Draugijos budavojimu ir grynais lietuvių kulturiniais reikalais, kurie yra bendri visiems Draugijos nariams.

Chicagos Lietuvių Draugijos nariais gali buti visi lietuviai, priklausą lietuvių tautai gimimu, kilme ar kraujo giminystės ryšiais esą rišami su lietuviais bei lietuvių tauta. Kiekvienas toks narys turi but sveikas kuniškai ir protiniai bei gero poelgio. Nauji nariai priimami nuo 15 iki 48 metų amžiaus.

Chicagos Lietuvių Draugijos nariais gali buti bile kurioje valstijoje gyvenantys lietuviai, bet įsirašymo laiku privalo buti Illinois valstijoje. Dabartiniu laiku virš šimtas narių gyvena už Chicagos ribų ir apie penkias dešimtys kitose valstijose, — vadinasi, ne Illinois. Nesvarbu kurioje valstijoje narys gyvena, jam pašalpa ir pomirtinė yra pilnai užtikrinta, jeigu jo mokesčiai yra tvarkoje.

Chicagos Lietuvių Draugijoje, be pomirtinės $250.00, nariai gauna ligos pašalpą sulig priklausomo skyriaus. Kurie priklauso į pirmą pašalpos skyrių ir moka mėnesinių 50 centų — tie sirgdami ligos pašalpos gauna $6.00 savaitėje, o kurie moka 75 centus mėnesinių — gauna $10.00 sirgimo laiku savaitėje ir tie, kurie moka $1.25 centus mėnesinių, sirgdami ligos pašalpos gauna $16.00 savaitėje.

Kitų jokių mokesčių nėra nei į ligos nei pomirtinės fondą. Bausmių jokių irgi čia nėra. Nariai nori susirinkimus lanko, nori nelanko, nori mėnesinius mokesčius mokasi sykį per mėnesį, nori moka sykį per metus — tai narys daro, kaip jam patogiau. Vien narys turi rupintis, kad jo mėnesinės duoklės neužsivilktų daugiau trijų mėnesių — nariai, skolingi draugijai už tris mėnesius, nustoja ligos pašalpos ir nariai, skolingi už šešis mėnesius, gavę paraginimą, jeigu neužsimoka skolos — lieka suspenduojami ir iš pomirtinės.

Chicagos Lietuvių Draugijos nariai gali gauti pomirtinę ir gyvi budami, jeigu nariui pasitaiko didelis susižeidimas — netekimas rankų, kojų, regėjimo ir tt. Tokiems sužalotiems nariams Draugija išmoka pilną pomirtinę gyviems esant.

Chicagos Lietuvių Draugijos visi nariai gauna narystės certifikatus, certifikatai yra užtvirtinti Director of Trade and Commerce Springfield, Ill. Nariui pasimirus arba nariui visai sužalotam, kada mirusiojo turto paveldėjai arba pats visiškai sužalotasis kreipiasi į Draugiją, kad pomirtinė butų išmokėta — minėti narystės certifikatai yra grąžinami Draugijon. Tas parodo, kad Chicagos Lietuvių Draugija veikia sulig Illinois valstijos įstatymais, pertat nariams yra tas viskas užtikrinta, ką nusako nariui išduotas certifikatas.

Chicagos Lietuvių Draugijon nariai gali užsimokėti Draugijos mėnesiniame susirinkime arba kiekvieną ketvirtadienį-ketvergą "Naujienose" nuo 4 iki 8 valandos vakaro. Taipgi gyvenantys toliau bei neturintys liuoso laiko atvykti užsimokėti — prisiunčia užsimokėjimą laišku. Reiškia, čia yra nariams visokie patogumai, kokių patogumų nėra kitose lietuvių pašalpos organizacijose.

Chicagos Lietuvių Draugija yra didelė organizacija, į susirinkimus narių susirenka gana nežymus skaičius, pertat svarbesni klausimai ir valdybos rinkimai eina visuotinam narių balsavimui, kad davus progos visiems tarti savo žodį. Ir šitame klausime pas mus yra didesnis patogumas, negu kitose lietuvių organizacijose.

Gerbiamieji Chicagos lietuviai, norėčiau jusų paklausti, kuri iš čia esamų lietuvių organizacijų gali daugiau suteikti savo nariams prieinamumo, daugiau patogumų ir daugiau tinkamo aprupinimo savo narių ligoje ir pomirtinėje, negu Chicagos Lietuvių Draugija?

Todėl mes kviečiame Chicagos lietuvius, vyrus ir moteris, ateiti ir veikti čia su mumis bendrai, kad padarius organizaciją dar stipresne, dar galingesne, negu kad šiandie ji yra. Dabar eina Draugijos vajus-kontestas, musų darbštųs kontestantai veikia plačiai po visą Chicagą. Bet jeigu jiems dar nebuvo progos aplankyti jusų namo, su jais susitikti, tai kviečiame atvykti asmeniškai į Draugijos ofisą, 1739 So. Halsted St. Galima atvykti kasdien, išėmus šventadienius, nuo 4 iki 7 valandos vakaro.

— Patriotas.

## Robert's Rules of Order

Rašo J. Mickevičius

I.

**Abelnai kalbant.**

Musų organizacijų susirinkimų tvarka yra gana padriki. Retas tvarkos vedėjas susirinkimuose yra bent kiek plačiau susipažinęs su tvarkos vedimo reikalais. Susirinkimai vedami tokia pat tvarka, kaip kad buvo vedami keturios dešimtys metų atgal, kuriant musų lietuvių naujas organizacijas. Pertat musų susirinkimų tvarka yra labai nejdomi, — geriau pasakius, nuobodi ir labai netiksli. Tiesa, atsiranda vienas kitas tvarkos vedėjas, kuris nusimano apie Robert's Rules taisykles, bet, deja, susirinkimų dalyviai visai nėra su tais klausimais apsipažinę. Tokiame atsitikime tvarkos vedėjas turi grįžti prie įsigyvenusių susirinkimų vedimo taisyklių, vesti tvarką taip, kad butų suprantamiau susirinkimų dalyviams. Paimkime, pavyzdžiui, kad ir musų Chicagos Lietuvių Draugiją. Čia priklauso daugiau tobulas lietuvių elementas, negu daugelyj musų kitų Chicagos lietuvių organizacijose, bet Robert's Rules taisyklėms vedimas tvarkos pasidaro susirinkusiems nariams kokia tai misterija ir Draugijos pirmininkas didžiumą klausimų turi susirinkimui leisti įnešimus daryti, pataisymus duoti, diskusijas uždaryti ir t.t. senovišku budu — vien todėl, kad nevaržius narius Robert's Rules taisyklėmis. Geriau pasakius, kad neįsipykus susirinkimų dalyviams. Norint vesti susirinkimą taip, kaip kad nusako Robert's Rules (to reikalauja ir musų Draugijos Įstatai), reikėtų bent su pora desėtkų Draugijos narių atlaikyti keliolika repeticijų, ir tiktai tada butų galima susirinkimus vesti tomis vėžėmis, kokias nutiesė mums Draugijos Įstatai.

Kad išvengus bereikalingų repeticijų, čia trumpai bandysiu supažindinti tuos Draugijos narius, kurie nuolat lanko Draugijos susirinkimus ir ima balsą įvairiais organizacijos klausimais, kad galėtų prigelbėti pirmininkai bei susirinkimų tvarkos vedėjui vesti tvarką nusakytomis taisyklėmis musų Draugijos Įstatuose. Manau, kad bus ne pro šalį ir kitų organizacijų tvarkos vedėjams šis bei tas iš šito mano rašinio pasinaudoti. Bene bus tai pirmas rašinys musų lietuvių laikraštijoje apie Robert's Rules of Order. Iš anksto žinau, kad mano aiškinimai skaitytojams bus gana nuobodus, maža dalis yra tuo susidomėjusi, bet visgi kurie skaitys šitą mano nuobodų rašinį, ras jame apsčiai medžiagos, galės tinkamai orientuotis susirinkime einamais klausimais, mokės prisitaikyti prie Robert's Rules nusakomų taisyklių.

Sulig Robert's Rules of Order taisyklėmis, yra 75 pamatiniai klausimai, kurie nusako tvarkos vedimą. Bet aš čia kalbėsiu tiktai apie dvidešimtį svarbiausių klausimų, kurie yra butinai reikalingi musų susirinkimams žinoti, o penkias dešimtis penkis klausimus visai neliesiu, nes ir be jų musų susirinkimai gali apsieiti. Draugijų susirinkimai nėra parlamentų bei didžiulių konvencijų susirinkimai, einami klausimai nėra taip komplikuoti. Musų susirinkimų dalyviai ras čia gana medžiagos ir tais klausimais tinkamai orientuotis, kurie čia nebus pilnai apibudinami.

II.

**Balso prašymas.**

Pirm negu narys gali duoti įnešimą, turi gauti leidimą iš pirmininko kalbėti. Kad gavus progą kalbėti, reikia atsistoti ir atsikreipus į pirmininką pasakyti sekamai: "Gerbiamas Pirmininke" arba "Ponas Pirmininke" arba "Drauge Pirmininke" bei "Drauge Pirmininke" (sulig tuo, koks yra priimtas įprotys pirmininką tituluoti). Pirmininkas, pastebėjęs prašantį balso, atsiklausia, kas nori kalbėti. Gavęs žodį, narys pasako savo vardą, pavardę. Tada pirmininkas pasako susirinkimui, kad dabar kalba p. N. Bet yra klausimų, kuriais nariai gali pasisakyti visai nereikalavę pirmininko leidimo kalbėti. Klausimai, kuriais nėra reikalo gauti pirmininko sutikimo padarymui savo pareiškimo, yra sekami:

a) Parlamentarinis klausimas,

b) Reikalavimas eiti prie dienotvarkio,

c) Tvarkos klausimas,

d) Atšaukimas pirmininko sprendimo,

e) Privilegijuotas klausimas,

f) Skaityti balsus iš naujo,

g) Parėmimas įnešimo.

Taipgi dar keletas kitų klausimų, kaip tai: ar kalbėtojas turi teisę kalbėti, nebuvimo quorum, atšaukimą pirmesnio tarimo ir pasipriešinimas klausimo svarstymui. Šitais visais klausimais narys gali išsireikšti, nors pirmininkas ir nebūtų leidęs kalbėti. Yra atsitikimų, kad du arba net ir trys sustoja vienu sykiu ir prašo pirmininko balso — pirmininkas duoda balsą tam nariui, kuris, sulig jo nuomone, pirmiau į jį atsikreipia, prašydamas balso. Pirmininkui davus balsą nariui kalbėti, visi nariai turi susėsti. Jeigu nariuose yra nerimas, pirmininkas pirm padaro tvarką ir tiktai tada leidžia kalbėti gavusiam balsą. Jeigu įnešimas yra ilgas arba nėra pirmininkui bei susirinkimui aiškus, — bile vienas narys, susirinkime esąs, gali pareikalauti, kad įnešimas butų raštiškas. Chicagos Lietuvių Draugijos įstatai nusako, kad raštiško įnešimo gali pareikalauti pirmininkas.

Kiekvienas įnešimas turi but paremtas. Parėmia kiti iš narių, kurie įdomaujasi įneštą klausimą išgirsti diskusuojant. Narys įneštą ir paremtą savo įnešimą gal pataisyti, kol pirmininkas dar nėra formaliai paskelbęs susirinkimui, bet, žinoma, jeigu parėmėjas sutinka. Pirmininkui paskelbus įnešimą susirinkimui, įnešėjas neturi teisės įnešimą taisyti. Tokiame atsitikime reikalinga vienbalsio susirinkimo. Tokį įnešimą atšaukti užtenka dviejumos balsų. Įneštas ir paremtas klausimas yra principalin klausimu — tokį klausimą susirinkimas turi vienokiu ar kitokiu budu išrišti. Tai tiek apie balso gavimą. Eisime prie sekamo klausimo.

(Bus daugiau)

"MISS NAUJIENOS"

**Birutė Laučiskaitė.**

Smagu priminti, kad p-lė Birutė Laučiskaitė, gražiausia lietuvaitė, žinoma kaipo "Miss Naujienos", įsirašė Chicagos Lietuvių Draugijon. Dabar į Chicagos Lietuvių Draugiją priklauso ne vien intelektualės lietuvių spėkos, bet ir gražiausios.

## Kontesto Reikalai

**Kontestantas J. Kemešis vėl eina pirmyn; P. Galskis pradeda išbusti; O. Simonaitienė progresuoja; Senas Petras pradeda įsisiubuoti; Gerb. Ponas X ritasi kaip apatinis girnų kulys.**

Kuo toliau, tuo vis tiksliau kontestantai pradeda darbuotis. Paimkime kont. P. Galskį, kuris iki šiam laikui buvo pasyvus; dabar jis pradeda susyk eiti pirmyn. Drg-ė Simonaitienė buvo kiek pailsusi, — dabar vėl pradėjo sparčiai veikti. Na, o Kemešis, tai mainos. kaip oras — vieną savaitę nesigirdi apie jį nieko, o kitą savaitę, — žiurėk pluoštas aplikantų ir guli.

Senas Petras, atrodo, kad dabar pradeda pilnai įsisiubuoti, o jam tinkamai įsisiubavus darbas eis pirmyn, kaip devyni perkunai. Na, o Gerb. Ponas X neparodo nieko naujo: tiesa, daro progresą, bet jau netaip sparčiai, kaip kad žing sniavo pradžioje.

Visi kontestantai, kurie pradėjo dirbti, turi gana gerus rezultatus, bet dar daug nieko neveikia ir, dievai žino, kada jie pradės. Yra sakoma, kad lengva pasižadėti, bet sunku ištęsėti. Tas pats ir su musų kai kuriais kontestantais. Bet vis viena dar mes jų darbo laukiam.

**Musų Kontestantų Stovis:**

**I. GB-66**
Gerb. Ponas X,
3653 So. Halsted St.

**II. GB-33**
J. Kemešis,
812 West 33rd St.

**III. GB-31**
Mrs. M. Ratkevičienė,
2431 West 47th Place.

**IV. GB-32**
Paul Miller,
1515 N. Irving Ave.

**V. GB-18**
Mrs. V. Orenčienė,
3312 So. Halsted St.

**VI. GB-18**
J. A. Jankus,
1834 Wabansia Ave.

**VIII. GB-12**
P. Galskis,
2930 N. Harlem Ave.

**XII. GB-12**
Mrs. O. Simonaitienė,
4030 Brighton Place.

**VII. GB-6**
A. Ambrose,
3141 So. Emerald Ave.

**IX. GB-6**
Mrs. Sophie Bendžius,
6436 So. California Ave.

**XVI. GB-6**
J. P. Girčius,
1835 Wabansia Ave.

**XIV. GB-6**
P. Martinkaitis,
(Senas Petras)
1739 So. Halsted St.

**X. GB-4½**
J. L. Ascilla,
3800 Armitage Ave.

**XI. GB-4**
P. Lapenis,
724 West 18th St.

**XIII. GB-3**
J. H. Puida,
3946 So. Artesian Ave.

**XV. GB-3**
J. Sholteman,
7029 So. Artesian Ave.

**Dr. V. A. Šimkus.**

Dr. V. A. Šimkus, 3343 So. Halsted St., senas Chicagos Lietuvių Draugijos narys, yra davęs keliolika pamokų Draugijos nariams sveikatos klausimais. Dr. V. A. Šimkus yra patyręs profesionalas ir gilus mąstytojas.

**NEMALONI KLAIDA**

Vasario 27 d. "Naujienų" laidoje aprašyme Chicagos Lietuvių Draugijos naujų narių buvo pasakyta sekamai: "Mrs. Veronika Malinauskienė, 3502 So. Halsted St., užlaiko 35th St. Restaurantą. Gamina skanius valgius amerikoniškus ir lietuviškus". Turėjo but pasakyta: "Mrs. Veronika Malinauskienė yra virėja 35th St. Restaurant — gamina skanius amerikoniškus ir lietuviškus valgius."

— Senas Petras.


**Kodėl Skysti Liuosuotojai Vėl Yra Mėgiami**

Žmonės vėl grįžta prie vartojimo skystų liuosuotojų. Žmonės suprato, jog tinkamai prirengti skystųs liuosuotojai išvalys vidurius be jokių nesmagumų laike išėjimo arba vėliaus.

Kiekis skystaus liuosuotojo gali but pamainomas žiūrint pagal atskyro asmens reikalo. Jo veikimas tuo budu gali but reguliuojamas. Kudikiui lengva nustatyti tinkamą dozą. Ir švelnus, skysti liuosuotojai ne irituoja inkstus.

Gydytojai abelnai pripažino, jog senna yra geriausias liuosuotojas dėl kiekvieno. Senna yra *naturališkas* liuosuotojas. Jisai ne džiovina systemos, kaip, kad kiti liuosuotojai, ir padaro jus ištroškusiais. Dr. Caldwell's Syrup Pepsin yra skystas liuosuotojas, kuris atsideda ant senna kaipo veikiančio liuosuotojo. Jisai sureguliuoja žarnas vienos savaitės laiku ir jos veikia taip regulia riai kaip laikrodis.

Jųs visuomet galite gauti Dr. Caldwell's Syrup Pepsin byle kurioj vaistynyčioj prirengtą vartojimui. Narys N. R. A.

**PATENTS**

Laikas dang reiškia prie patentų. Nerizikuokit vilkindami su apsaugojimu savo sumanymą. Prisiųskite braižinį ar modelį del instrukcijų arba rašykite del NEMOKAMOS knygutės "How to Obtain a Patent" ir "Record of Invention" formos. Nieko neimam už informacijas ką daryti. Susirašinėjimai laikomi paslaptyje. Greitas, atsargus, rupestingas patarnavimas.

DYKAI KNYGELĖ

**CLARENCE A. O'BRIEN**
Registered Patent Attorney
43-A Security Savings & Commercial Bank Building
(Directly across street from Patent Office)
WASHINGTON, D. C.

**RUSIŠKA IR TURKIŠKA PIRTIS**
FOURTEENTH STREET BATH HOUSE
908-910 West 14th St.
Po naujų savininkų priežiura, naujai išremontuota iš išmalevota. — Masažai — Chiropodistai. — Atdara dieną ir naktį. — Moterų diena seredomis.
SWIMMING POOL PHONE CANAL 9560

**Rusiška ir Turkiška Pirtis**
DOUGLAS BATHS
3514-16 W. ROOSEVELT ROAD
arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8902
Vanos. lietaus ir druskos vanos. swimming pool.
Rusiška ir turkiška pirtis moterims seredomis iki 7 v. v.

A. A. Tulys

# Jurbarko Šunų Šaudytojai

"Mes tik atgiję valstybišką gyvenimą... ir musų visuomenės buitis ypatinga." — Lietuvos Prezidentas A. Smetona.

Amerikos gatvėse be leidimo ženklų šunės gaudomi šunų gaudytojų, Lietuvoj tokie šunės šaudomi policijos. Tai nėra Lietuvos policijos butina pareiga, kaip čia "dog catcherių", kurie ima algas tik už tą vieną ypatingą darbą. Lietuvos policija, kuri gauna algas už kitus darbus, šunų šaudymą laiko savo ryšies sportu. Policijoj jis yra mylimiausias sportas. Paprastai policininkai pirma yra buvę kareiviai, prie šautuvo subrendę. Įsigyvenęs juose palinkimas šaudyti. Be to, kiekvienas jų turi gražų vokišką brauningą, kuris dažnai šveičiamas ir tepamas, bet pasiutusiai retai šaudomas. Nėra ko šaudyti. Anksti rytą, tarp trijų ir penkių valandų, galima šaudyti išbėgusius į gatvę, be ženklų šunis, bet ir jų labai maža tepasisuka.

Šeduvos, Panevėžio ir Radviliškio policija visiškai neužkabina šunų. Tuokart Jurbarko policija yra pragarsėjus kaip šunų šaudytojai. Jurbarke maitinasi penkiolika tvirtų policininkų. Bet jurbarkiečiai gražiai žino, kuris policininkas kiek šunų yra nušovęs. Kai jurbarkiečiui policininkui pasitaiko nelaimingas šuo nušauti, policijoj užtenka visai dienai kalbos. Penkiolika policininkų ruko papirosus, kai kuris dar ir cigaretą, juokiasi ir maloniai kalba apie nušautą šunį. Šimtą sykių jie apkalba kurią koją paskutinį kartą patempė stimpantis šuo, kur kulka pataikė, ar užteko vieno šuvio, ar šuo buvo geras ar blogas ir kaip jautėsi ir ką kalbėjo painformuotas šuns savininkas. Jurbarke jau visi supranta, ką žmogus kalba, kai, turėjęs reikalą su policija, jis sako: "Šiandie buvo prisikabinę prie manęs šunų šaudytojai."

Jurbarko policija dar vagia laiką, laužo įstatymą. Ji pradeda šunis šaudyti pusvalandžiu anksčiau nustatyto laiko ir baigia pusvalandžiu vėliau. Vasaros metu pusė trijų ryte gatvės jau pilnos policijos ir taip ligi pusę šeštos smakso ir dairosi gatvėse ar nepasirodys šuo.

Praeitais metais vieną gražų gegužės rytą įvyko negraži nelaimė šunis bešaudant Jurbarke. Pusę trijų visas penkiolika policininkų pasiskirstė gatvėse medžioti šunų. Pats ponas nuovada išėjo į tas siauras gatveles, kurios yra arčiau pušyno. Jam patinka sakų gardus kvapas, kuris galingai plaukia iš pušyno į miestelį, kaip Nemunas iš Lietuvos į Baltiją. Jis traukė giliai į plaučius gardų ir sveiką aromatą ir dažnai dėbtelėjo akis į mėlyną pušyną, iš kurio pusės girdėjosi laukiniai karveliai, gegutė, vieversėliai, tetervinai ir prie bandos raliuojanti piemenė.

Buvo jau šviesu, ukininkai sukilę. Kažin kur kas plakė dalgę, bernas vilko ant nugaros rezgines tik nupiautų, jaunų ir gardžiai kvepiančių dobilų melžiamoms karvėms. Vienoj ir kitoj pusėj girdėjosi berno, arba mergos jautri daina. Kai kur ir šunės lojo. Tik gatvėse nė vienas šunelis nepasipynė. Ponas nuovada iš karto dar turėjo vilties pamatyti šunį ir buvo puikiai nusiteikęs. Paskiau, jau baigiantis ir vogtam pusvalandžiui, jis pradėjo nusivilti ir pykti, kad, išvaikščiojęs tris valandas, nepamatė nė vieno šuns. Bet greitai pralinksmino jį biarus vaizdas.

Senelis viduriu gatvės vilko didelį, riebų lyg ir veislinį šunį. Šuo buvo kruvina galva, nebegyvas. Senis prakaitavo ir dažnai keikė policiją. Ponas nuovada nusišypsojo ir pasirupino ištirti ar tikrai šuo nušautas. Jis manė dar ir pagrąsinti apsileidusį ukininką.

— Ar nušovė šunį? — nuovada pradėjo ironiškai.

— Žinoma, kad padaryti negalėjo, — atkirto senis.

Ponas nuovada norėjo ką pikto ir griežto pasakyti, bet čia jis pažino senį. Jis truputį susigėdo. Šunį vilko nelaimingas Pranaitis. Pranaitis kalbėjo toliau:

— Judošiai! Pirma nušovėte mano sunų, o dabar šunį. Ar jumis kada kas nenušauts?

Senis apsiašarojo.

Pranaičio šuo buvo labai geras namų saugotojas. Sako, kad ir vilkai jo bijodavę. Jis niekada į gatvę nelėkdavo. Bet šį kartą spėjo išbėgti ir žuvo. Pranaičio sunus taip pat buvo geras vyras. Dvidešimts antrus metus pradėjęs, diktas ir tvirtas ir geras laukų darbininkas. Bet sugalvojo su draugais išsitekinti degtinės gegužinėms pušyno smiltyne, kur, rodos, nė vėjas negalėjo pusti. Bet ponas nuovada pamatė dumus virš pušyno ir užklupo degtindarius. Akte ir nušovė vaikiną, norintį su draugais pabėgti.

— Gaila man, kad pasitaikė tamstos šuo, — pareiškė užuojautą ponas nuovada.

Tas liudnas vaizdas pagadino nuovados nuotaiką. Truputį toliau dar viena panelė ėmė žaisti į jo prastą upą. Skubinanti į stotį, panelė Grybaitė drąsiai sulaikė poną nuovadą ir akiplėšiškai pareikalavo:

— Ponas nuovada, kaip su mano liudymu? Jau trečias mėnuo, o liudymo dar neturiu. Man rupi.

— Mat, kad mes dar negavome dokumentų iš apskrities policijos ir iš teismo.

— Be galo keista. Prašymą padaviau trečias mėnuo... Juk aš važiuoju į Ameriką. Atminkite, kad be tamstų liudymo aš negaliu gauti paso. Be paso negaliu išvažiuoti.

— Mes pasistengsime.

— Nesuprantu, kokia tvarka pas tamstas? Nieko aš neužmušiau, nieko nepavogiau. Jųs patys žinote, kad aš esu gerų ukininkų ir gera duktė. Aš rimtai nesuprantu... Jei aš būčiau ką padarius, tamstos geriau už apskrities policiją žinotumėte.... Čia kartu gyvenam, nekalbant, užpakaliais badomės... Man be galo nusibodo į policiją bebėgiojant...

— Tokia musų tvarka ir mes turime jos laikytis.

— Biesas ne tvarka, kad tokiu menku reikalu reikia pusę metų laukti.

— Prašom panelės atminti, kad ne tamstos vienos reikalas policijoj — policija darbais užversta.

— Gerai žinau, kaip užversta. Prašymą gaunate, padedate ir užmirštate. Už kelių savaičių, arba kelių mėnesių kai netyčia užeinate, tai gal atliekate. O kai kada dar keliems mėnesiams padedate pagulėti. Tamstos nesuprantate, kaip išsisemia kantrybė tam, kuris turi reikalą ir laukia Tamstų patarnavimo.

Juodu priėjo žydas Goldė. Goldė yra turtingas Jurbarko žydas. Kai turtingas, tai turi gerą pažintį ir su nuovada.

— Ko jųs baratės? — klausė Goldė. Paskui jis pradėjo pasakoti, kad burmistro nuovaka miesto reikalais yra silpnoka. Jo kalbą nutraukė pasisukęs, rudas, mažas šunelis. Šuo bėgo pamaži, ramiai, nieko nesisaugodamas, prie medžių ir stulpų sustodamas. Policijos nuovada greitai ištraukė iš makšties brauningą.

Goldė ištiesė ranką:

— Duokš man pamėginti.

— Tu dar nepataikysi.

— Pataikysiu.

— Kam vargšą šauti. Tegu nubėga, — pastebėjo Grybaitė. Bet vyrai neklausė, ką ji kalba.

— Bet žiurėk, kad nušautum.

Ponas nuovada nenorėjo duoti Goldei šunį šauti. Jam pačiam buvo malonu šunis šaudyti. Bet kai žydas buvo turtingas ir visam miestely įtakingas žmogus, tai ponas nuovada padavė brauningą Goldei šunį nušauti. Goldė šovė kartą, nepataikė. Šuniui sukantis į sersgatvį, Goldė vėl šovė. Antru sykiu spaudžiant gaidelį, išlindo iš skersgatvio, tiesiai už šuns jaunas žydukas, autobusų šoferis, kuris skubino į darbą. Goldė šuniui ir vėl nepataikė, bet pataikė šoferiui į koją.

Šuo nubėgo.

Žydukas susmuko gatvėj ir pradėjo visu balsu rėkti. Tuojau subėgo burys žmonių. Jie visi kalbėjo, kad buvo jau pervėlai šunis šaudyti, kad žmonės sukilę ir kad labai lengva nušauti žmogų, šunis bešaudant.

— Kas dabar bus? — Goldė klausė pono nuovados.

— Reiks žiurėti, kad neišeitų iš Jurbarko.

— Ar bus galima?

— Aš jau žinau vieną budą.

Tuojau ponas nuovada ir Goldė nučjo pas žyduko motiną. Goldė pasiulė raudančiai moteriai pinigų, o ponas nuovada pagrąsino ją:

— Aš girdėjau ir turiu liudininkų, kad tamsta įleidinėji į savo krautuvę klijentus sumos laiku. Griežtai draudžiama pardavinėti sekmadieniais ir kitomis šventėmis pamaldų laiku. Prie prastų norų mes galime uždaryti neribotam laikui visas krautuves, kurios laužo įstatymus.

— Bet, bet...

Žydelka iš karto gynėsi, paskui priminė, kad ir kitų krautuvių šoninės, arba užpakalinės durys esančios neužrakintos sumos metu. O ant galo pradėjo prašyti pono nuovados malonės, kad jis neužpultų biednos žydelkos. Ir taip ji sunkiai verčiasi.

— Kažin, ar ji tylės? — einant namo, klausė pono nuovados ponas Goldė.

— Turės tylėti, — atsakė ponas nuovada.

FEODOR SOLOGUB Vertė K. Baronas

# Politiškos Pasakos

## Lazdutė - prievartutė ir kepuraitė - daugmąstaitė

Vienam geram vaikui tetulė padovanojo lazdutę — prievartutę.

— Su ta, — sako, — lazdute tu toli nueisi, į žmones išeisi. Tik netingėk. Kada tau reikės ką padaryti, tai tu tuoj lazdutę-prievartutę pasišauk: lazdutė-prievartutė, pridėk man proto-išminties.

Štai nuo to laiko, ko tik prireikia gerąjam vaikui, ar sunkią jam lekciją užduoda, ar kur jį pasiunčia ką nupirkti ar parnešti, — tuojaus jis ir šaukia:

— Lazdutė-prievartutė, pridėk man proto-išminties.

Ir lazdutė-prievartutė štai ir čia, ir pradeda jį varyti, taip kad kiek tik kojos neša jis — bėga, žemė dreba, net kulnys ruksta. O jei lekciją reikia mokintis, tai lazdutė-prievartutė vėl turi tam savo priemones: vos tik gerąsis vaikas nusižiovaus ar pasirangys, tuoj ir stveriasi už darbo ir tinginį kaip ranka atima.

Ir pasidarė gerasis vaikas pastebėtinai klausus ir mokslus. Papa ir mama, dėdės ir tetulės, diedukai ir diedukės negali juo atsigirti. Ir pačiam gerąjam vaikui išpradžių tokios priemonės patiko: žinoma. vaikas mažas, neišmintingas: lazdutė-prievartutė jam nugarą muša, o jis sau juokiasi ir labai linksmai kvatoja. Juokinga durneliui, kailis gi jaunas, o dar ir savas, nepirktas.

Tik štai mato jis, kad jo visa oda mėlynėse. Nueis gi maudytis, — kiti vaikai juokiasi.

— Vėl, — sako, — tavo lazdutė-prievartutė tave išvanojo.

— Už tai, — sako gerasis vaikas, — aš kiekvieną lekciją galiu išmokti ir kiekvieną siuntinį nunešiu be mažiausios abejonės.

Ir vėl vaikai juokiasi:

— Lekcijas, — sako, — tu mokiniesi, o kokią tau už tai dovaną duoda?

— Knygelę su paveikslėliais, raudonais viršeliais ir su auksinėmis raidėmis, — sako gerasis vaikas.

O vaikai jam atsako ir taip įtikinančiai:

— Tokias knygutes ir mes turime, tik tau duoda netikras: visas vidurys išplėštas, — geriausią vietą žiurkės suėdė.

Pažiurėjo, palygino gerasis vaikas, mato: ir iš tikrųjų kitų vaikų knygelės tikros, pilnos, o pas jį — vieton knygelės žiurkių nuograužos. Ir pasidarė gerąjam vaikui skaudu.

Na, mano, pabėgsiu į svetimus kraštus, patirsiu ten kaip ir aš galėčiau be lazdutės-prievartutės dar geriau gyventi.

Nubėgo gerasis vaikas toli už jurų, lazdutė-prievartutė jį varo-vanoja. Bėga gerasis vaikas, verkia. Pribėgo prie grįtelės ant vištos kojų. Išėjo iš ten senutė. Klausia:

— Gerasis vaikeli, kur taip trauki? kodėl taip skubiai žingsniuoji?

Papasakojo jai vaikas visą dalyką. Senutė jam ir sako:

— O tu, durneli, lazdutę-prievartutę sulaužyk, o užsidėk štai šitą kepuraitę-daugmąstaitę.

Ir davė jam senutė kepuraitę-daugmąstaitę, ir kaip tik jį užsidėjo gerasis vaikas, tuoj nudžiugo ir sako:

— Kepuraitė - daugmąstaitė geresnė už lazdutę-prievartutę.

Ir sulaužė lazdutę-prievartutę.

Sugrįžo gerasis vaikas namo, pradėjo gerai gyventi, nemuštas. O kada reikia jam ką sunkaus padaryti, jis tuoj užsideda kepuraitę-daugmąstaitę ir visą dalyką labai gerai išsprendžia.

Gerieji žmonės! sulaužykite lazdutę-prievartutę, užsidėkite kepuraitę-daugmąstaitę!

## Garsinkitės Naujienose


MURINE FOR YOUR EYES
Night and Morning to keep them Clean, Clear and Healthy
Write for Free "Eye Care" or "Eye Beauty" Book
Murine Co., Dept. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

BANKAS LIETUVIAMS
Taupykit savo pinigus šiame banke
HALSTED EXCHANGE NATIONAL BANK
Halsted St. ir 19th Pl.
Narys FEDERAL INSURANCE KORPORACIJOS

Automobilių pasidėjimas dykai; jeigu jųs važiuojate automobiliu, tai atvažiuokite su visa savo šeima ir galėsite pasidėti čia auto dykai.

WAREHOUSE PIANO SALE

Taupykite pervežimo išlaidas. Jeigu jųs artimoj ateity kraustysitės mes galim paimti jusų seną pianą ir atvežti naują į jusų naują vietą

Didelės Dirbtuvės Įsakė Išparduoti

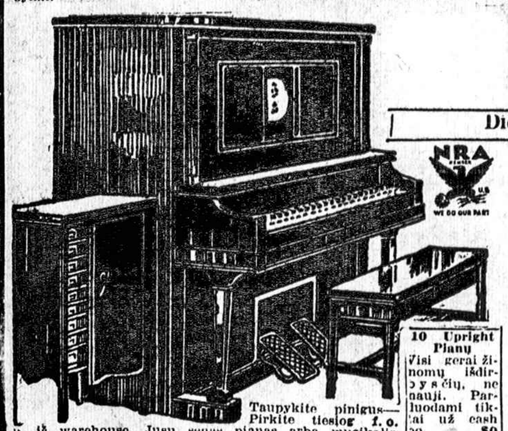

Taupykite pinigus—Pirkite tiesiog f. o. b. iš warehouse. Jusų senas pianas arba muzikalis instrumentas bus priimtas kaip įmokėjimas.

PLAYER PIANAI
Nauji Parsiduoda už Virš $450. DYKAI Muzikalis Kabinetas, Benčius ir Rolės.
Pastebėtina Vertybė, ne nauji, bet verti du ar trys syk daugiau.
SĄLYGOS 50c Į SAVAITĘ
$27

10 Upright Pianų
Visi gerai žinomų išdirbystės, ne nauji. Parduodami tikrai už cash po ..... $9

Visai Nauji Maži Upright PIANAI
Sąlygos $1.00 į Savaitę
Warehouse Kaina $59

30 DIENŲ Bandymui
Nerizikuokite Nei vieno cento.
Pradėkite mokėti Gegužės mėnesy.
BE Įmokėjimo

Šie pastebėtini nauji instrumentai yra paimti iš regularaus stako, su pilnu, turtingu tonu, artistišku dezainu ir gražiai išbaigti. Naujos mados Grand ir Upright pianų konstrukcijos. Specialiai pabudavoti del mažų apartmentų arba namų su mažai vietos.

Visai Nauji GRAND PIANOS
Sąlygos $1.50 į Savaitę
Warehouse Kaina $129

FIREPROOF PIANO WAREHOUSE
South Ashland Ave. and 39th St.
Paimkite Ashland Ave. gatvekarį iki Trysdešimt-devintos gatvės.
ANTRADIENY, TREČIADIENY ir KETVIRTADIENY
Atdara nuo 9 val. ryto iki 9 vakaro.

Galutina kaina—Išmainykite savo seną Pianą.
TAIPGI NEDĖLIOJ
Atdara nuo 1 val. po pietų iki 6 vakaro.

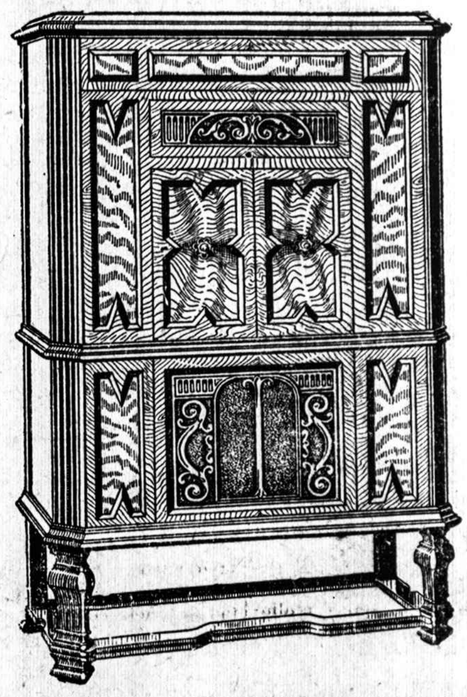

Gera Muzika Reikalinga Namuose

Ar jųs žinote, kad su moderniška radio su phonografu—kombinacija jųs turite muziką visados kokią tik norite ir viso pasaulio artistai jums tarnauja? Jųs galite palinksminti svečius, draugus ir turėti šokių muziką visados gatavą, kada upas užeina šokti. Ar jųs žinote, kad yra radio kombinacija, kur jųs patys galite įkalbėti ar įdainuoti rekordą ir jį pasiųsti savo draugams pasiklausyti?

Ar jųs patys girdėjote kaip skamba radio programai iš kitų kraštų: Londono, Berlino, Maskvos? Ateikite į Budriko krautuvę. Jums visados bus suteikta proga pamatyti tuos naujus radio išradimus ir savo ausimis išgirsti muziką iš užjurio.

Nauja RADIO kombinacija R. C. A. 9 tubų. Rekordus maino automatiškai, dabar už ..... $99.00

Nauja Radio Kombinacija. Groja rekordus, įrekorduoja — padaro jusų kalbą ir dainą ant rekordo ..... $149.00

Naujos Philco 44 modelis, pagaunantis viso pasaulio stotis. Globus ir Radio log. Viskas už ..... $69.00

Philco Baby Grand Naujas už ..... $20.00

Gulbransen 12 tubų su laikrodžiu Radio ..... $69.00

5 Tutų Midget Radios po ..... $12.00

Kišeninės Radios po ..... $6.95

Parsiduoda ant lengvų išmokėjimų. Seną radio, pianą arba phonografą priimam į mainus.

JOS. F. BUDRIK,
INCORPORATED
3417-21 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 8167-4705
BUDRIK JEWELRY STORE
3343 S. Halsted St.
Taiso laidžrodėlius. Parduoda akinius. Perka seną auksą moka cash. Lietuvių muzikos ir dainų gražus programas NEDĖLIOMIS nuo 1 iki 1:30 val. po pietų iš WCFL stoties, 970 kil.

Universal Mortgage and Investment Co
Not Inc.
Skolinam ant Pirmų Morgičių.
Perkam Lietuvos Bonus.
Kolektuojam morgičius ir nuošimčius.
Inšurinam per geriausias kompanijas.
Money Orders, Gezo ir Elektros bilos.
G. A. SUKYS W. M. ANTONISEN
3320 So. Halsted St. Tel. Yards 5215

Absoliutis Galutinas Paskutinis Pašaukimas
IŠTUŠTINTI Moterų Merginų
KAUTUS $2.99
Stebėtinos Vertės, Kurias Tik Outlet Gali Jums Duoti! Nejveikiami Bargenai, Kurie Teikia Galimybės Kiekvienai Moterei Ir Panelei Dėvėti Šaunų Šiltą Kautą!
2000 Dresių Moterims ir Merginoms $1.99
Dresės kiekvienam įvykiui Visas šviežias, naujas stakas. šilkai, rayono kombinuotės, siutai, spausti šilkai, mezginiai, vilnoniai. Tai yra pervіršis stakų iš Mail Order Skyriaus. Ne visos mieros kiekviename styliuje, bet yra tinkamas stylius kiekvienai. Šios yra stebėtiniausios visų metų vertės. Vertės iki $5.98. Taigi atsilankykite anksti geram rinkimui pasirinkti. Nepraleiskite Progos!!
CHICAGO MAIL ORDER ECONOMY OUTLET
511 So. Paulina St.
Tarpe Harrison ir Congress Streets
MARSHFIELD "L" IR GATVEKARIS IKI PAT DURŲ.
Valandos nuo 8 iki 6 v. v. Ketvirtadienio ir Šeštadienio vakarais iki 8:30


GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

**NAUJIENOS**

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
$8.00 per year in Canada
$7.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill. under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsisakymo kaina:

| | |
|---|---|
| Chicagoje — paštu: | |
| Metams | $8.00 |
| Pusei metų | 4.00 |
| Trims mėnesiams | 2.00 |
| Dviem mėnesiams | 1.50 |
| Vienam mėnesiui | .75 |
| Chicagoj per išnešiotojus: | |
| Viena kopija | 3c |
| Savaitei | 18c |
| Mėnesiui | 75c |
| Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu: | |
| Metams | $7.00 |
| Pusei metų | 3.50 |
| Trims mėnesiams | 1.75 |
| Dviem mėnesiams | 1.25 |
| Vienam mėnesiui | .75 |
| Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta) | |
| Metams | $8.00 |
| Pusei metų | 4.00 |
| Trims mėnesiams | 2.50 |

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.


## VIENI METAI PO HOOVERIO

Užvakar sukako metai laiko, kai pasikeitė federalinė valdžia Jungtinėse Valstijose. Metus laiko šį kraštą valdė prezidentas Rooseveltas su demokratų partija. Spauda ir politikos veikėjai dabar stengiasi suvesti Roosevelto administracijos darbų balansą.

Dauguma suranda, kad tas balansas esąs geras, ir kai kurie piešia jį net labai optimistiškai, sakydami, kad Rooseveltas padaręs Amerikoje tikrą revoliuciją: išgelbėjęs kraštą nuo baisios katastrofos, sustabdęs depresijos augimą ir dalinai grąžinęs kraštui gerovę, atgaivinęs viltį žmonyse, įvedęs naujus, žmoniškesnius santykius pramonėje, pašalinęs daug stambių ydų iš politinio ir ekonominio gyvenimo.

Yra betgi ir kritikų, kurie sako, kad naujoji valdžia pasiekusi labai nedaug, kad ji daug daugiau žadėjusi, negu davusi. Jie taip pat pripažįsta, kad ekonominė krašto buklė per paskutinius dvyliką mėnesių pagerėjo, bet jie tvirtina, kad tas pagerėjimas butų vistiek atėjęs, jeigu baltamjame name ir nebutų sėdėjęs Rooseveltas. Anot jų, įvairūs Roosevelto ekonominiai eksperimentai greičiau sutrukdė, negu pagreitino ekonominį krašto atgijimą.

Kas gi, iš tiesų, tenka pasakyti apie šituos pirmuosius Roosevelto valdymo metus?

Mums atrodo, kad žymiausias dalykas, kurį galima pasakyti apie tą laikotarpį, yra tas, kad jisai buvo skirtingas nuo Hooverio laikų. Kovo mėnesio pradžioje pernai metais pasibaigė tam tikra era (gadynė) Amerikos politiniame ir ekonominiame gyvenime. Žmonių atmintyje ta era rišasi su buvusiojo prezidento Hooverio vardu, kadangi Hooveris buvo paskutinis jos reiškėjas ir atstovas. Hooveriui beprezentaujant, toji era buvo pasiekusi savo aukščiausiojo laipsnio ir prie jo ji susilaukė savo didžiojo kracho.

Po priedanga neva individualizmo, Amerikoje per eilę metų viešpatavo stambusis finansinis kapitalas. Visi ir viskas lenkėsi jo valiai. Jisai diktavo valdžiai vidaus ir užsienių politiką. Jisai kontroliavo pramonę, žemės ūkį, susisiekimą ir kiekvieną ekonominį judėjimą. Jo idealas buvo padaryti kuodidžiausią pelną kuotrumpiausiu laiku, nepaisant kokiomis priemonėmis. Tam jo idealui tarnavo ne tik valdžios — Hardingo administracija, Coolidge'o administracija ir Hooverio administracija. Jisai buvo pavirtęs idealu ir plačiomsioms masėms žmonių. Visi, kas tik galėjo, stengėsi pasigauti dolerį ir skubinosi tą dolerį kur nors pelningai investuoti, kad jisai atneštų daugiau dolerių. Ėjo nepaprastai sparčiai visokių biznių ekspansija (skėtimasi), gausingai buvo duodamas kreditas (paskolos) ir milžinišku maštabu buvo varoma spekuliacija.

1929 metų rudenį ta pašėlusi pelnų gaudymo era staigiai ir negarbingai susmuko. Po to sekė treji metai pagirių, ir galų gale atėjo "nauja dalyba".

Ką ji davė? Ji davė daug naujų planų, naujų projektų, naujų minčių ir sumanymų. Bet užčiuopiamų teigiamų rezultatų ji davė mažai. Gerovė krašte dar toli gražu nėra sugrįžusi. Bedarbių skaičius dar ir šiandie, tur but, viršija dešimtį milionų. Turime daugybę visokių trimis ar keturiomis raidėmis užvardintų "administracijų" (NRA, AAA, CWA ir t. t.); yra padaryta keletas stambių reformų įvairiose gyvenimo srityse. Bet ar tai yra pastovus dalykas, ar tik laikiniai bandymai, kurie bus atmesti ir užmiršti, kuomet praeis blogieji laikai, šiandie niekas tikrai negali pasakyti.

Taigi tie pirmieji Roosevelto administracijos metai buvo ne kas kita, kaip bandymų ir naujų kelių ieškojimo metai. Kraštas jaučia, kad taip, kaip buvo iki kovo mėnesio pereitų metų, ateityje neprivalo buti. Bet kaip turi buti, dar vargiai kas bežino. Pats prezidentas Rooseveltas ir jo patarėjai neturi jokių nustatytų planų.

Atsisveikinusi su Hooverio era, Amerika bando susirasti kelią į geresnę, labiaus užtikrintą ir palankesnę žmonių masėms buklę. Jisai dar nesurastas. Ar antrieji Roosevelto administracijos metai bus sekmingesni, pamatysime.

# Užsispyrėliai ir Bepročiai

Rašo Dr. A. Montvidas

Vienas psichologas yra pareiškęs, kad žymi žmonijos progreso dalis tapo sukurta paranoikų arba paranoidų. Kuomet paranoikas tampa apsėstas visuomenei naudinga manija, jis tampa apšauktas genijumi.

Paranoic yra monomanija. Tokis proto iškrypimas iš normos, kad visos idėjos arba mintys pavergiamos vienai kokiai idėjai ir visos pastangos kreipiamos siekimui kokio nors vieno tikslo. Iš šitokio aiškinimo gali išrodyti, kad visi pasiryžėliai, be atlaidos siekiantys kokio nors tikslo, yra paranoikai. Nemaža jų dalis priklauso šitai protiškų ligonių kategorijai. Ligoniais vadiname tik tuos, kurių užsispyrimas nėra naudingas visuomenei.

Ir sveiko proto žmogus gali pakrypti prie kokios nors vienos idėjos, prie kokio nors įsitikinimo ir koncentruoti savo pastangas kokio nors tikslo siekimui. Vienok pas jį tokio vienpusiškumo, užsispyrimo ir įsitikėjimo nėra, kaip pas paranoiką. Jis gali logiškai išdėstyti, kodėl jis taip mano ir taip daro. Gi paranoiką apsėdusi idėja arba įsitikinimas yra tikras fanatizmas, nesiskaitantis nė su logika, nė gyvenimo realybe. Daleiskime, jis išsivaizdavo, kad žmogaus gyvenime nėra nieko svarbesnio už muziką. Jis pats vargsta ir kovoja už ją ir mano, kad ir policija, ir mokykla, ir viso svieto institucijos turėtų rupintis muzikos tobulinimu ir platinimu. Kiek toliau jo protui paslydus, jis pradeda girdėti muziką, kur jos visai nėra. Iliuzijos ir naliucinacijos pas daugelį paranoikų kada nors atsiranda. Arba, daleiskime, paranoikas įsivaizdavo, kad sviete reikia padaryti tokią revoliuciją, kad visi vargai ir skriaudos dingtų ir visi žmonės taptų lygūs, kurie per amžius minės jį kaipo išganytoją. Jam nė Markso, nė Engelso, nė kitų logiškų mokytojų nereikia. Jis eina prie tikslo tiesiai ir nesąmoningai barasi su visais, kurie jį pajuokia. Jis visur mato priešus, trukdytojus ir persekiotojus. Jis taip fanatiškas su savo revoliucija, kaip jo draugai paranoikai su savo religijomis. Studijuojant pastarųjų laikų mirusius ir gyvus įvairių šalių diktatorius, aiškiai matosi, kad tulų buta ir esama paranoikais.

Kadangi kiekvienas paranoikas turi tik vieną užgaidą, vieną vyriausią idėją ir vieną tikslą ir nesiskaito su gyvenimo realybėmis ir logika, pas jį atsiranda vyriaujantis savimi pasitikėjimas ir įsitikinimas, kad tas, už ką jis stoja, niekad negali buti sunaikintas. Šitokis savimi pasitikėjimas dažnai veda prie išsivaizdavimo, kad tapai visagalinčiu. O peršokti iš visagalinčio į dieviską visai lengva. Todėl nestebėtina, kad tuli paranoikai pasiskelbia save dievais, arba Dievo pasiuntiniais, arba šventaisiais. Jie yra įkurę nemaža religiškų sektų. Pav., Joseph Smith, kuris 1830 m. įsteigė Mormonų sektą Amerikoj, buvo tikras paranoikas. Jis kalbėjosi ir su Dievu, ir su angėlais ir išvertė į anglų kalbą Trečiąjį Testamentą iš kokios tai dieviškos kalbos. Vienos idėjos apsėstos bobos Amerikoj yra įsteigusios keletą religiškų sektų. Policijai pasisekė pagauti nemažą skaitlių šventųjų, Dievo pasiuntinių ir pačių dievų ir visokių svieto gelbėtojų ir uždaryti į beprotnamius. Kitus giminės ten pasiunčia. Tečiaus nemažas paranoikų skaitlius maišosi visuomenėj, lanko organizacijų mitingus, bažnyčias, rašo knygas, redaguoja laikraščius, vako pra-kalbas arba pamokslus. Jie pasižymi nesvietišku vienpusiškumu, griežtumu, siauraprotybe, logikos stoka, nesiskaitymu su realybe, įtarimu kitus esant jų priešais ir fanatišku pasišventimu savo troškimą atsiekti. Jeigu žmonės arba velnias netrukdytų, jiems išrodo, kad viskas butų gerai. Bet trukdytojų ir persekiotojų jie mato visur ir visuomet, nors jų visai nebutų. Todėl tuli jų jaučiasi kankiniais arba mučelninkais. Kurie moka rašyti, pasižym. nepaprastai ilgais raštais. Taip sakant, pila kai iš ožio rago. Geidimas buti autoriais yra stiprus. Jei niekas nespausdina jų raštų, nes kartais parašyti visai beprotiškai, patys stengiasi juos išleisti. Teko man matyti ir lietuvių kalboj bent trejetą tokių "knygų", kurių autoriai net supratimo neturi, kas yra gramatika. Tų "knygų" turinys tikrai paranoiškas. Autorių vardų nenoriu minėti, nes jie dar neužtdaryti į beprotnamius. Vienas išdėsto visą planą, kaip išgelbėti sviętą jo savotišku krikščionybės aiškinimu. Anglų kalboj tokių knygų yra daug. Turiu vieną, kurios autorius raidžių formulomis ir įvairiais braižiniais išriša visos gamtos klausimus.

Nekurie paranoikai yra druti fiziškai ir kupini dvasiškai, todėl jie paveikia į silpnesnius žmones ir ima vadovauti. Vienas velnio užpuolikas vaiko nelabąjį po visą Ameriką savo grausmingais pamokslais, kurių klausytis susirenka tukstančiai žmonių.

Žmogus, kuris už ką nors spiriasi ir logiškai įrodo, kodėl taip daro, nėra paranoikas. Pav., prieš paranoikų idėjas ir geidimus ir kitas kvailybes kiekvienas sveiko proto žmogus užsispirs. Bet jis nėra apsėstas monomanijos.

*Robert Louis Stevenson.* *Vertė A. Kartanas*

# Turtų Sala

(Tęsinys)

Na, tos tai buvo beveik paskutinės žinios, ką mes buvom girdėję apie tris piratus. Tik vieną šuvį mes buvom girdėję iš labai toli ir manėm, kad jie medžiojo. Mes turėjom pasitarimą ir nusprendėm palikti juos ant salos — turiu priminti, kad Ben Gunn labai džiaugėsi dėliai to, o Gray'jus smarkiai pritarė tam nutarimui. Mes palikom nemažai parako ir šratų, didesnę dalį sudytos ožkienos, šiek tiek vaistų ir kai kurių kitų reikmenų, įrankių, rubų, lišną burę, sieksnį ar du virvės ir, ypatingu gydytojaus užmanymu, gerą dovaną tabokos.

Tai buvo beveik paskutinis musų darbas ant salos. Pirm to mes buvom sukrovę turtus, aprupinę laivą geriamu vandeniu ir pasiėmėm likusią ožkieną, geresnei atsargai; ir, pagaliau, vieną puikų rytą, mes įtraukėm inkarą, ką mes vos tik pajėgėm ir išplaukėm iš šiaurinės užlajos, iškėlę tą pačią vėliavą, kurią kapitonas buvo iškėlęs virš tvirtovės ir po kurios mes mušėmės.

Tie trys žmonės, tur but, iš arčiau dabojo mus, negu mes manėm, ką mes neužilgo ir dažinojom. Nes, išplaukiant iš sąsiaurių, mums prisėjo laikytis gan arti pietinės dalies salos ir tuo mes pamatėm visus tris klupojančius ant smėlio kyšulio, aukštyn pakeltomis rankomis maldaujančius pasigailėjimo. Aš manau, musų visų širdys susigriaudino, paliekant juos tokiose nelaimingose apystovose; bet mes negalėjome rizikuoti dar vieną sukilimą; o paryežti juos namo kartuvėms, butų buvęs žiaurios rųšies pasigailėjimas. Gydytojas šaukė į juos ir pasakė, kur buvo paliktas maistas ir kiti reikmenys. Bet jie nepaliovė šaukę mus vardais ir maldavę, dėl Dievo meilės, kad pasigailėtume jų ir kad nepaliktume tokioj vietoj numirti.

Pagaliau matydami, kad musų laivas plaukė tiesia linija ir greitai atsitolino nuo sukalbamo artumo, vienas jų— aš nežinau katras — staiga atsistojo užkimusia gerkle rėkdamas prisidėjo šautuvą prie peties ir paleido šuvį, kuris prašvilpė virš Silver'io galvos ir pataikė didžiulę burę.

Po tam mes pasislėpėm už laivo briaunos, o kai aš vėl pažvelgiau, jų jau nebesimatė ir pats sąsiauris buvo jau beveik sutirpęs tolumui didėjant.

Na, jau bent tam priėjo galas; o dar prieš pietus, mano neapsakomam džiaugsmui, aukščiausia Turtų salos uola jau buvo paskendusi apskritame jurų mėlynume.

Mums taip truko darbininkų, jog kiekvienas buvęs ant laivo turėjo dirbti — vien tik kapitonas gulėjo ant matraco užpakalinėje dalyje laivo ir davė įsakymus; nes, nors jau gerai pagijęs, bet jam vis dar reikėjo ramumo. Mes pakreipėm laivą link arčiausios Pietų Amerikos prieplaukos, nes mes negalėjom rizikuoti plaukiant visą kelionę namo be naujų darbininkų; ir, be to, pasitaikius šėlstančiam vėjui ir porai smarkių audrų, mes visi jau buvome visai nusidėvėję dar prieš pasiekiant prieplauką.

Saulė buvo ką tik nusileidus, kai mes nuleidom inkarą žemyn, puikiausioje žeme apsuptoje užlajoje ir tuojaus mes buvom apspiesti pakraščių laiveliais, pilnais negrų bei Meksikos indėnų ir maišyto kraujo žmonių, kurie par davinėjo vaisius bei žalumynus ir siulėsi pasinerti už mažus pinigus. Gerai nusiteikusių bei linksmų veidų reginys (ypač juodųjų žmonių), paragavimas tropiškų vaisių, o svarbiausia mieste pasirodę šviesos sudarė žavėtinai puikų kontrastą musų tamsiam bei kruvinam viešėjimui ant salos; be to, gydytojas ir prokuroras, pasiėmę mane, išlipo ant kranto praleisti ankstesnę dalį nakties. Čia jie suėjo kariško laivo kapitoną, su kuriuo užvedė kalbą, nuėjo pasisvečiuoti ant jo laivo, žodžiu pasakius, taip maloniai praleido laiką, jog jau buvo pradėję aušti, kai mes vėl buvom priplaukę šale *Hispaniolos*.

Ben Gunn vienas tebuvo ant viršaus, o mums įlipus į laivą, jis tuojaus pradėjo pasakoti savo išpažintį, nuostabiai besikraipydamas. Silver'io jau nebebuvo. Keletą valandų anksčiau, salos žmogus tyčia leido jam pasprukti pakraščio laiveliu, ir jis dabar tikrino mums, jog jis tą daręs išgelbėjimui musų gyvybių, kurias mes tikrai butume pražudę, "jeigu tas žmogus su viena koja butų pasilikęs ant laivo." Bet tas tai dar nebuvo viskas. Jurų virėjas ne tuščiomis rankomis pasišalino. Niekam nepastebėjus, jis buvo išpiovęs skylę pertvaroje ir pasiėmęs vieną maišelį pinigų, vertą, gal but, tris ar keturis šimtus gvinejų, pagalbai tolimesniam jo klajojimui.

Aš manau, kad mes visi buvome patenkinti atsikratę jo už taip žemą kainą.

Na, kad sutrumpinus ilgą pasaką, mes pasisamdėme keletą darbininkų, gerai parplaukėme namo ir *Hispaniola* pasiekė Bristolį tuo laiku, kada ponas Blandly jau buvo pradėjęs rupintis apie prirengimą laivo musų pasitikimui arba ieškojimui. Tik penki žmonės tepagrįžo iš tų, kurie buvo išplaukę. "Gerk, o velnias pasirupins kitais", ir su kerštu; tačiau mes, tikrenybėje, nebuvom tokiame jau blogame stovyje, kaip tas laivas, apie kurį jie dainuodavo:

"Iš visų, septynios dešimt penkių, į jurą išplaukusių,
Vos vienas sugrįžo gyvų."

Mes visi gavom po gerą dalį turtų ir panaudojom protingai, ar kvailai, kiekvienas sulig jo prigimtim. Kapitonas Smallett atsisakė nuo jureivininkystės. Gray'jus ne tik buvo taupus, bet staiga užmanęs pakilti savo profesijoje, mokinosi toliau ir jis dabar jau yra kapitono pavaduotojas ir yra vienas iš savininkų puikaus, pilnai įrengto laivo; jau vedęs, taipgi ir vaikų tėvas. O kas link Ben Gunn'o, jis gavo tukstantį svarų, kuriuos jis išeikvojo ar pametė į tris savaites arba, geriau pasakius, į devynioliką dienų, nes dvidešimtą dieną jis sugrįžo maldauti. Tada jam davė darbą prižiurėti namą, todėl jam atsitiko lygiai tas, ko jis bijojo, budamas ant salos; ir jis tebegyvena, labai mėgiamas kaimo jaunuolių, nors jis yra kiek atbukęs; ir jis yra atsižymėjęs giesmininkas bažnyčioje, sekmadieniais ir šventųjų dienomis.

Apie Silver'į mums nieko daugiau nebeteko girdėti. Tas tvirtas, viena koja jureivis, pagaliau, visai pasišalino iš mano gyvenimo; bet aš drįstu sakyti, kad jis veikiausia suėjo savo seną negrę ir gal but patogiai gyvena kruvoje ir su Kapitonu Flint. Aš manau, kad tokios vilties ir reikia pri silaikyti, nes kitame pasaulyje mažai tėra vilties, kad jis gautų bent kokių patogumų.

Sidabro šmotai ir ginklai tebeguli, kiek aš žinau, kur Flint'as buvo užkasęs juos; ir, žinoma, kai dėl manęs, jie ten ir pasiliks. Jaučiai su virvėmis nesugrąžintų mane į tą užkeiktą salą; o biauriausi mano sapnai, kokie man pasitaiko sapnuoti, esti tie, kuriuose aš girdžiu vilnis užiant aplink jos krantus, arba tie, dėl kurių aš staiga pašoku iš miego ir atsistoju lovoje, o aštrus Kapitono Flint'o balsas tebeskamba mano ausyse: "Ispaniški doleriai! Ispaniški doleriai!"

(Galas)


**"KULTURA"**

**Lietuvoje leidžiamas mokslo ir literaturos žurnalas, kurio tik keletą numerių kas mėnuo ateina į Naujienas. Dabar gavome pirmą 1934 m. num. Jame telpa įdomių moksliškų straipsnių ir šiaip pasiskaitimo. Kaina 45 c. Galima gauti Naujienų raštinėje, 1739 S. Halsted St.**


KIEKVIENAS SAU

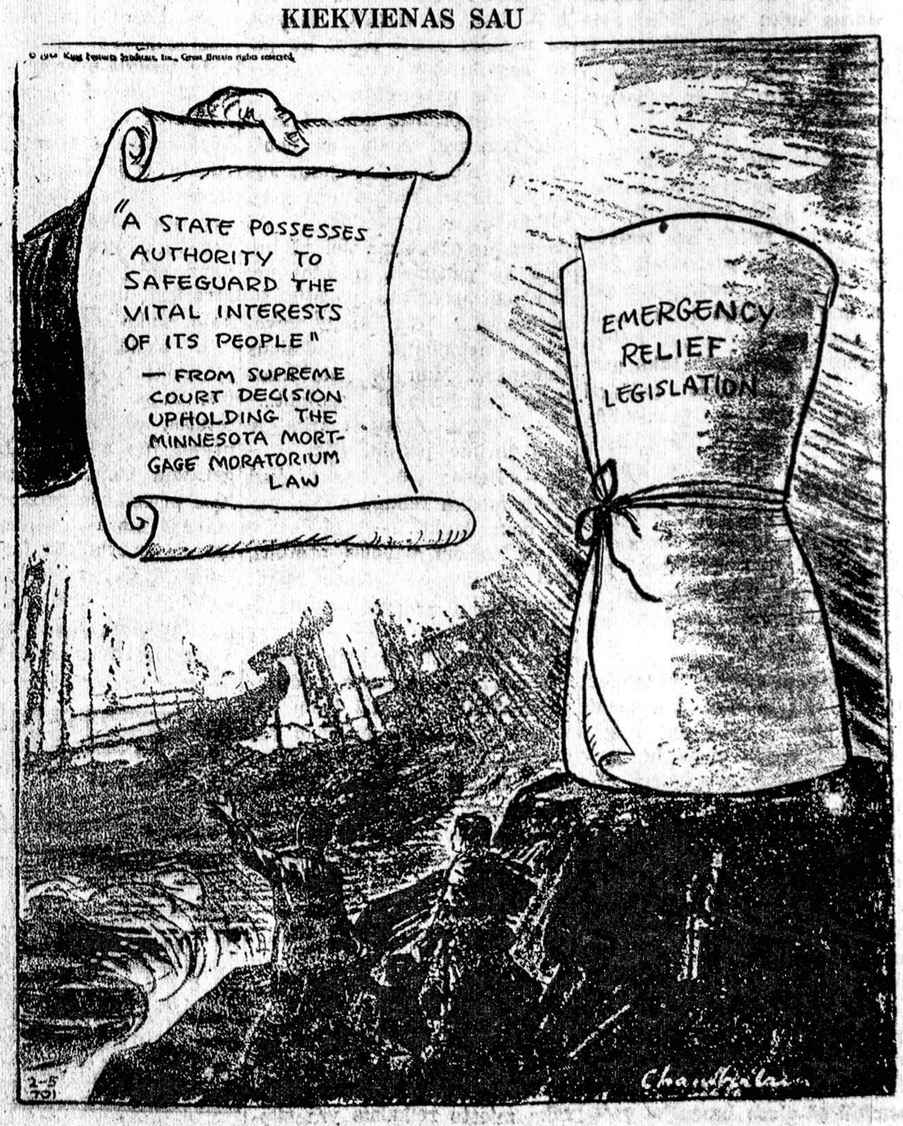

# Tarp Chicagos Lietuvių

## P. Grigaitis sugrįžo Chicagon iš Pittsburgho

*Grįžo ir "Miss Naujienos" su p. M. Jurgelionienė*

Po pasekmingų parengimų Clevelande, O., ir Pittsburghe, Pa., vakar Chicagon grįžo "Naujienų" redaktorius P. Grigaitis.

Po vizito Pittsburgho "Naujienų" jubilieninėse iškilmėse vakar vakare grįžo ir p-lė Birutė Lauchiškaitė — "Miss Naujienos", kurią kelionėje lydėjo p. M. Jurgelionienė.

Abu parengimai, Clevelande ALTASS prakalbos, kuriose dalyvavo P. Grigaitis ir Pittsburghe "Naujienų" jubiliejaus paminėjimas praėjo labai pasekmingai. Abiejuose parengimuose rengėjai turėjo sudarę gerus programus ir sutraukė daug žmonių.

Detroit, Mich., irgi neatsilikdamas nuo kitų, pradėjo rengtis "Naujienų" 20-tų metų jubiliejaus iškilmėms ir jas žada surengti balandžio mėnesį. Prie iškilmių surengimo darbuosis eilė vietinių "Naujienų" draugų ir simpatizatorių.

## North Side

*Šiandie S. L. A. 226 kuopos svarbus susirinkimas; bus Pildomosios Tarybos rinkimas.*

Šiandie, antradienį, įvyksta S. L. A. 226 kuopos susirinkimas Association House salėje, adresu 2150 West North Ave. Bus Pildomosios Tarybos rinkimas. Narių priedermė yra dalyvauti.

Kviečia *Valdyba.*

## Jurgio Steponavičiaus pagerbimui vakaras gerai pavyko

Praeito šeštadienio vakare "Naujos Gadynės" choras turėjo surengęs vakarienę su šokiais pas p-nus Millerius, Community Golf Klube, Evanstone, pagerbimui choro mokytojaus Jurgio Steponavičiaus.

Publikos atsilankė keletas šimtų. Daugiausiai jaunimo iš "Pirmyn" ir "Naujos Gadynės" chorų. "Naujos Gadynės" choro šeimininkės pagamino gerą vakarienę. Už nebrangią įžangą susirinkusieji turėjo progos gardžiai pasivalgyti ir linksmai pasišokti prie geros muzikos.

Programą išpildė dainininkės p-lės B. Malela ir Balsiutė, sudainuodamos po kelias dainas. Joms akomponavo p-lė J. Milleriutė. Pirmininkavo S. Strazdas. Kalbėtojai buvo pusiau sklokininkai Šarkiunas ir Pakaušis. Jie palinkėjo Jurgiui Steponavičiui ir toliau darbuotis meno srityje.

Iš suaugusiųjų buvo atsilankę visokių pažiurų. Žodžiu sakant, įvyko bendras frontas.

Vakaras pavyko visais atžvilgiais. Choras gerai daro, kad neužmiršta savo mokytojaus. — *Buvęs.*

## Lietuviškas žydukas tapo bočiu (Grandfather)

Man teko užeiti biznio reikalais į Mutual Liquor Kompaniją, kuri yra adresu 4707 So. Halsted St. Radau savininką, musų gerą lietuvišką žyduką, Nathan Kanterį, nepaprastai linksmą ir entuziastišką.

Truputį pasikalbėjus, paaiškėjo, kad jis nedėlioj, kovo 4 d., buvo nuvažiavęs į Rockfordą aplankyti savo dukterį — p-nią M. P. Wager. Mat, subatoj, kovo 3, ji susilaukė sunų, tad musų lietuviškas žydukas, p-nas Kanter, dar pirmą sykį tapo bočiu (grandfather). Tat ir yra jam ko džiaugtis, nes pats, nors ir turi dvi gražias dukteris, bet neturi sunaus.

Antroji duktė, p-nia Ann Keyner, yra Mutual Liquor Kompanijos managerius. Matyt, kad ji yra nepaprastai gabi, jogei tokį didelį biznį varo.

Sveikinu p-ną Kanterį ir linkime jam sulaukti daugiaus tokios linksmybės savo šeimynoje. *J. Zymontas.*

# RADIO

## Radio klausytojams Ekstra Pranešimas

Šiuomi pranešame visiems radio klausytojams, kad Radio Kliubo programai, kurie buvo leidžiami oro bangomis penktadieniais nuo 7:50 iki 8:30 val. vakaro iš stoties WWAE. 1200 kilocycles, NUO SEKAMO PENKTADIENIO, KOVO 9, BUS LEIDŽIAMI ANKŠČIAU, BŪTENT NUO 6:15 iki 6:45 VAL VAKARO.

Tai bus vakarienės laikas. Tuo laiku beveik visi žmonės buna namie, valgo vakarienę, ir tuoj po vakarienės, atsukę savo radio, galės pasiklausyti musų linksmo programo.

Iš kitų mažesnių stočių tuo laiku nebus leidžiami programai. Taigi iš stoties WWAE. 1200 k. girdėsite kuoaiškiausiai musų programą.

Šiuose programuose visuomet dalyvauja geraiusia musų smuikininkė p-lė Valerija Čepukiutė ir gabiausi musų pianistė-dainininkė p-lė Alena Pečiukaitė.

Prašome visų sekamą penktadienį 6:15 v. v. atsukti savo radio ant 1200 kilocycles ir pasiklausyti musų programo iš stoties WWAE.

—A. Žymontas.

Kaz. Steponavičius vadovaus dainininkais. Kalbės Dr. K. Drangelis

Šiandien 7-tą valandą vakare įvyksta nuolatinis antradienio radio programas, iš stoties WGES., kuriuos jau 5-ti metai pastoviai leidžia Peoples Rakandų Išdirbystė Kompanijos krautuvės.

Šios dienos programo išpildyme dalyvaus grupė Pirmyn choro dainininkų, kuriuos vadovaus muzikas Kaz. Steponavičius. Dr. Kaz. Drangelis, DDS., ir "Naujienų" korespondentas Frank Bulaw pateiks įdomias kalbas, o Čalis Kepurė dalyvaus su rinktiniu naujo ir gražaus humoro. Taipgi, bus gražios muzikos, žinių bei pranešimų, kuom klausytojai bus pilnai suįdominti. Todel malonėkite atsiminti pasiklausyti.

## Chicagos Draugijų, Kliubų Valdybos 1934 metams

ILLINOIS LIETUVIŲ PAŠELPOS KLIUBO valdyba del 1934 metų. Jonas Bijankas, pirm., 934 W. Marquette Road, Stasys Mažeika, pirm. pagelb., Adolph Kaulakis, nut. rašt. 3842 S. Union Ave., Frank Norkus, fin. rašt., 4067 So. Richmond St., Frank Bakutis, iždo. 2603 W. 69th St., J. Adomaitis ir J. Janušauskčas, iždo globėjai, D. Antanaitis, maršalka.

Susirinkimai atsibuna kožną mėnesį pirmadieny, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St., 7:30 val. vakare.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRŲ ir MOTERŲ PAŠELPINIO Kliubo valdyba per 1934 metus: George Medalinskas, pirm., 233 S. Central Ave.; Alena Kaziunas, pirm. pag., 3508 Gunderon Ave., Berwyn, Ill.; M. Madalinskas, nut. rašt., 233 S. Central Ave.; Chas. Katela, fin. rašt., 4676 W. End Ave.; M. Kaziunas, iždininkas, 3508 Gundarson Ave., Berwyn, Ill; Vincentas Manikas, kontr. rašt.; Juozapas Vilimaitis ir M. Davidonis iždo globėjai; Antanas Rudis, maršalka; A. Karoblis, lingonių lankytojas. Susirinkimus laiko kas antrą nedėldienį, Lawler Hall Svet., 3929 W. Madison St., kaip 1 val. po piet.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGIJOS valdyba 1934 metams: T. Janulis, pirm., 3430 So. Morgan St.; A. Mazilinauskas pirm. pag., 6135 S. Rockwell St.; P. Killis nut. rašt., 3347 So. Lituanica Ave.; M. Z. Kadziauskas turto rašt., 5325 W. 23rd Pl., Cicero, Ill.; F. Bakutis iždo., 2603 W. 69th St.; A. Ružinskas kontrolės rašt.; J. Barčius apiek. iždo; F. Kunevičia maršalka. Susirinkimus laiko kiekvieną mėnesį kas trečią antradienį, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 7:30 val. vak.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIŠKO KLIUBO valdyba 1934 metams: pirm. J. Ruta; vice-pirm. B. Jenkauskas, 3220 S. Union Ave.; nut. rašt. S. Kuneviče, 3220 So. Union Ave.; fin. rašt. F. Kasparas, 3534 S. Lowe Ave.; kas. rašt. P. Viršila, 3200 Lime St.; kasierius K. Laucius, 3317 S. Lituanica Ave.; kasos globėjai E. Blumas, 3233 Lime St. ir J. Malinauskas, 3409 S. Lowe Ave.; teisėjas K. Valaitis, 3306 So. Union Ave.; ligonių prižiūrėtojas P. Petraitis, 3159 So. Halsted St.

Laiko susirinkimus kas mėnesį pirma penktadienį, 7:30 val. vak., Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So Halsted St.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS valdyba 1934 metams: Petras Killis pirm., 3347 S. Lituanica Ave.; Liudvikas Yucius vice-pirm., 3252 So. Halsted St.; Steponas Narkis prot. rašt., 1900 W. 35th St.; Feliksas Kasparas fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Jonas Zalatoris iždo., 6630 So. Western Ave.; Zigm. Grigonis kontr. rašt., 4427 So. Francisco Ave.; Antanas Vilkiskis kas. glob., 827 W. 33rd St.; Povilas Sakalauskas maršalka, 3600 So. Union Ave.; Steponas Narkis korespondenas, 1900 W. 35th St.

Susirinkimai atsibuna kas antras nedėldienis kiekvieno mėnesio Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 South Halsted St. 12-tą val. dieną.

DRAUGYSTĖS LIETUVOS VELIAVA AMERIKOJE No. 1 valdyba 1934 metų: pirm. Kaz. Kačinskas, 7204 S. Rockwell St.; pag. Fr. Venckus, 755 W. 35 St.; nut. rašt. Joe Dabulski, 3044 N. California Avenue; iždo rašt. A. Ambutis, 16000 So. Lincoln St., Harvey, Ill.; pinigų užlaikytojas A. Čiesna, 4501 S. Paulina St.; kontr. rašt. A. Dabulskis, 3044 N. California Ave.; kontr. pag. G. Kevich, 726 W. 21 St.; durų sargas S. Tuškeviče.. 6939 S. Washtenaw Ave.; ligonių apiekunai A. Čiesna ir K. Borušienė.

Laiko susirinkimus po pirmo kas antrą septintadienį Antano Čėsnos svet., 4501 S. Paulina St. Priimame į draugystę nuo 15 iki 40 metų vyrus ir moteris, berniukus ir mergaites, patarnavimas visiems vienuodas sulig draugystės įstatu.

## PRANEŠIMAI

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJA APŠVIETA
RENGIA BANKIETĄ
Su gražia programa ir šokiais
NEDĖLIOJE, KOVO-MARCH 11 d.,
HOLLYWOOD INN SVETAINĖJE,
2417 W. 43rd St.
Pradžia 6 val., vakarienė 7 val., įžanga 50c.
Visus kviečia atsilankyti Apšvietietės

**NAUJIENŲ**
**Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdie nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.**

S. L. A. 36 kuopa laikys susirinkimą kovo 7 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 7:30 val. vak. Prašau pributi visus narius, ba randasi svarbių klausimų aptarti kas link kuopos reikalų. J. Balčiunas, rašt.

Lietuvių Namų Savininkų Asociacija Bridgeporte laikys mėnesinį susirinkimą trečiadienį, kovo 7 d., 7:30 val. vak. Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Visi nariai namų savininkai malonėkite laiku pributi, nes randas daug svarbių reikalų, kuriuos butinai turime aptarti. Kurie esate pasilikę su mokesčiais, šiame susirinkime malonėkite apsimokėti. S. Kunevičia rašt.

20to Wardo Liet. Pol. ir Paš. kliubo susirinkimas įvyks O. Bagdonienės svet., 1750 S. Union Ave., kovo 7 d., 7:30 val. vakare. Visi nariai malonėkit dalyvauti ir naujų narių atsivesti, o labiausia nepamirškit jaunuolių pakalbinti prisirašyti prie kliubo. Valdyba.

Lietuvių Moterų Dr-jos "Apšvieta" mėnesinis susirinkimas įvyksta antradienį, kovo 6 dieną, 8 val. vakare, Sandaros svet., 814 W. 33 St. Visos narės esate prašomos susirinkti skaitlingai, nes reikės išrinkti darbininkes sekančiam draugijos vakarui, kuris atsibus kovo 11 d. Hollywood svet. Sekretorė.

S. L. A. 226 kuopos susirinkimas įvyks antradienį, 6 d. kovo, 7:30 val. vakare, Association House, 2150 W. North Ave., Chicago, Ill.

Gerbiamieji nariai, malonėkite visi pributi į susirinkimą, nes bus labai svarbus susirinkimas. Konstitucijos komisija duos raportą, kuris liečia pataisymą naujos konstitucijos, o tai yra labai svarbu visiems S. L. A. nariams. Jie turi nuspręsti, kuris punktas yra naudingas S. L. A. gerovei. Taipjogi tie nariai, kurie pasilikę su narystės duoklėmis, malonės užsimokėti, kad nenustotų narystės teisių. Ben Aluzas, užrašų sekr.

PRANEŠIMAS

Flat Janitors mitingas įvyks antradienį, kovo 6 d. adresu 8223 West Roosevelt Rd., Cultural Center. Pradžia 2 val. po piet.


Lietuvės Akušerės

Mrs. Anelia K. Jarusz
Physical Therapy & Midwife
6109 South Albany Avenue
Phone Flemlock 9252
Patarnauja prie gimdymo namuose ar ligoninėse. duodu massage electric treatment ir magnetic blankets ir t. t. Moterims ir merginoms patarimai dovanai

Graboriai

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir Balzamuotojas
Moderniška Koplyčia Dovanai
Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama
3319 Lituanica Avenue
CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS
Incorporated
LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaidoja už $25.00 ir augščiau
Moderniška koplyčia dykai.
668 W 18th St. Tel. Canal 6174
CHICAGO, ILL.

SIMON M. SKUDAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnavimas geras ir nebrangus.
718 W. 18th St.
Tel. Monroe 3377

A. MASALSKIS
GRABORIUS
3307 Lituanica Ave.
Tel. Boulevard 4139

Tel. Lafayette 3572
J. Liulevičius
GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS
Patarnauja Chicagoje ir apielinkėje.
Didelė ir graži koplyčia dykai.
4092 ARCHER AV.

I. J. ZOLP
GRABORIUS
1646 West 46th St.
Tel. Boulevard 5203 ir 8413
1327 So. 49th Ct.
Tel. Cicero 3724. Koplyčia dykai

Lachavich ir Sunus
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiame atsišaukti, o musų darbu busite užganėdinti.
Tel. Canal 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
SKYRIUS:
1439 S. 49 Ct., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

J. J. BAGDONAS
Liudnoje valandoje paveskite savo rupesčius man.
2506 West 63rd St.
Tel. REPUBLIC 3100

Tel. Cicero 2109 ir 859 J
Antanas Petkus
Graborius
KOPLYČIA DYKAI
4830 West 15th St.
CICERO, ILL.

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Optometrically Akių Specialistas
Palengvins akių įtempimą, kuris eiti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančią mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiam į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12. Akinių kainos per puse pigiaus, kaip buvo pirmiaus.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis 10 iki 12 val. ryto

DR. C. MICHEL
LIETUVIS

Kreivų akių specialistas. Vaikų kreivas akis ištaiso be operacijos. Pigiomis kainomis, lengvais išmokėjimais. Pritaikinimas akinių teisingas mažiems ir dideliems. Patarimai dykai.
4654 So. Ashland Ave.
prie 47th St. ant 2 lubų.
Tel. Boulevard 1242

Lietuviai Daktarai
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai.

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd.
Phone HEMLOCK 7828

A. L. Davidonis, M.D.
4910 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte;
nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio.

A. MONTVID, M. D.
West Town State Bank Bldg
2400 W. Madison St.
Val. nuo 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Seeley 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZEL'IS
Dentistas
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 ARCHER AVENUE
Telefonas Virginia 0036

DR. A. L. YUŠKA
2422 W. Marquette Rd.
kampas 67th ir Artesian Ave.
Telefonas Grovehill 1595
Valandos nuo 9 iki 11 ryto, nuo 2-4 ir 7-9 po pietų, seredomis po pietų ir nedėliomis pagal susitarimą.

Res. 6600 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 val., Nedėliomis nuo 10 iki 12
3343 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1401

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį
Rezidencija 6631 So. California Ave.
Telefonas Republic 7868

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 S. ASHLAND AVE
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal sutarimą
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

DR. C. KASPUTIS
DENTISTAS
Grįžo iš Europos ir vėl praktikuoja senojoj vietoj.
VALANDOS: 10-12 A. M. 2-6 P. M. 7-9 P. M. Sekmadieniais ir kerviais dieniais pagal susitarimą.
3335 So. Halsted St
Tel. BOULEVARD 0199

Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rez. Tel. Victory 2343
DR. BERTASH
756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted Sts.)
Ofiso valandos nuo 1-3, nuo 6:30-8:30
Nedėldieniais pagal sutartį

DR. RUSSELL
Lietuvys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2515 W. 69th St.
Ofiso valandos 2 iki 5 ir 6 iki 8
Ofiso telefonas Hemlock 6141

Lietuviai Daktarai

DR. MARGERIO
PRANEŠIMAS
Persikėliau į erdvesnę ir patogesnę vietą
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare
Šventadieniais nuo 10 iki 12
Phone Boulevard 8483

Ofiso Tel. Boulevard 5914
DR. NAIKELIS
756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted Sts.)
Gyvenimo vieta 3139 S. Lowe Ave
Tel. Victory 5904
Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-8
Nedėldieniais pagal sutartį

A. K. Rutkauskas, M.D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte
nuo 6 iki 9 valandai vakare

Ofiso Tel. Lafayette 7031
Dr. V. E. Siedlinskis
DENTISTAS
4143 Archer av., kamp. Francisco av.

Įvairus Gydytojai

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaipo patyręs gydytojas chirurgas akušeris
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus
Ofisas ir Laboratorija:
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonas
Hyde Park 6755 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas Yards 0994
Dr. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po piet, 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone Plaza 3200

Ofiso Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191
Dr. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas 3102 So. Halsted St.
arti 31st Street
Valandos: 2—4, 7—9 val. vak. Nedėliomis ir šventadieniais 10—12 dieną.

Advokatai

JOSEPH J. GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 South Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Tel. Republic 9723

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
105 W. Monroe St., prie Clark
Telefonas State 7660; Valandos 9 iki 5
W. Side: 2201 W. 22 St. (Cermak Rd.)
Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios vak. 6 iki 9
Telefonas Canal 6122
Namai: 6459 S. Rockwell Street
Utarniuko, Ketvergo ir Subatos vak. 7 iki 9
Telefonas Republic 9600



Visi Telefonai:
Yards 1741-1742
LAIDOJAM PIGIAU NEGU KITI
Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
Moderniška Koplyčia ir Vargonai Dykai!
J. F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius per 30 Metų
4605-07 So. Hermitage Avenue



JUOZAPAS EUDEIKIS
— IR —
TEVAS
Jeigu Norite Dailumo ir Nebrangumo Laidotuvėse..... Pašaukite.....
REPublic 8340
5340 So. Kedzie Avenue
(Neturime saryšių su firma tuo pačiu vardu)

ADOMAS KATILIŪNAS

Persiskyrė su šiuo pasaulių kovo 5 dieną, 10:00 valandą ryto 1934 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Terpeikių kaime, Palavėnės parap., Panevėžio apskr.

Amerikoj išgyveno 27 metus. Paliko dideliame nuliudime sunų Andrių, o Lietuvoj, dukterį Anastazija Karaliunienę ir giminės.

Kunas pašarvotas randasi Butkaus koplyčioj 710 W. 18 St.

Laidotuvės įvyks seredoj, kovo 7 dieną, 8:00 val. ryto iš koplyčios į Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Adomo Katiliuno giminės, draugai ir pažystami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudęs lieka,
Sunus.

Laidotuvėse patarnauja graborius Butkus, Tel. Canal 3161

JONAS RYMKEWICZ

Persiskyrė su šiuo pasaulių kovo 3 dieną, 10 valandą vakaro 1934 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Vilošių vienkiemy, Ariogalos valsčiaus, Kedainių apskr.

Amerikoj išgyveno 20 metų.

Paliko dideliame nuliudime moterį Bronislavą, tris sunus Juozapą, Vaclova ir Mykolą, broliene Konstanciją, brolį Petra ir marčia Sofiją, o Lietuvoje tris seseris Johanną, Julijoną ir Antaniną.

Kunas pašarvotas randasi namuose 4726 So. Honore Street

Laidotuvės įvyks seredoj, kovo 7 dieną, 8:30 val. ryto iš namų į Švento Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jono Rymkewiciaus giminės, draugai ir pažystami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliude liekame,
Moteris, Sunai, Brolienė, Marti ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius I. J. Zolp, Telefonas Boulevard 5203.


Siunčiame Gėlės Telegramu į visos pasaulio dalis.
LOVEIKIS
Kvietkininkas
Gėlės Dėl Vestuvių, Bankietams ir Pagrabams
Pristatome į visas miesto dalis
3316 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone Boulevard 7314

# Susijaudinęs ir su šypsa

Susijaudinęs ir su šypsa... sėdau musų kurėjus aprašyti, kurių dėka celebracija "Naujienų" šventės pasiekė tokių įstabių aukštumų.

¤ ¤ ¤

Susijaudinęs ir su šypsa prisimenu tą naktį, kada instinktyviai traukiamas aš, su buriu gerų simpatiškų draugų, pasiekiau butą mano adoruojamo Kl. Jurgelionio.

Buvo jau vėlus dėl kai kurių laikas — vidurnaktis, bet kurėjams dažnai dar pats darbymetis.

Įžengėme į apytamsius kambarius. Ir kas per vaizdas! Net ir aš, jau daug ką matęs, kaip nutrenktas nustebau. Viskas rodėsi čia buvo aukštyn kojom apversta, visur visi daiktai netaip, kaip pas kitus žmones, bet savotiškai suderinti. Ant piano bliudas su nedavalgytu maistu, ant virtuvės stalo popiergaliai ir rašiniai. Ant, nors ir nebrangių kilimų primėtyta sunaudotų degtukų, papierosgalių (kai kurie net dar teberukstantieji), ir kitos atmatos, o cigaret-standas prikrautas įvairios keistos medžiagos. Ant jo tetruko tik to kam tas padaras paprastai yra įgijamas. Iš to šlamšto aiškiai vyravo sunešiota pančiaka (vyriška dėl aiškumo pridursiu) ir žiurėjo išsiliuosavusi iš tamsos savo pratrintomis, prozaiškomis skylėmis į šį nepaprastą vaizdą.

Valgomamjam kambaryje ant stalo tupėjo dar tebeprakaituojanti rašomoji mašinėlė, o šale puodukas kavai pilnas mėsgalių ir lėkštė su cigarų galais, kurie buvo sumerkti ypatingame, labai neaiškiame skystime.

Ant sofos jaukiai ilsėjosi dar nedagertas butelis vyno, ar kokio kito gal ir tvirtesnio gėralo. Su tuo buteliu retkarčiais neužganėdintas žaidė gaspadoriaus apleistas, kudlotas šuo, protarpiais išreiškimui savo nepasitenkinimo urgzdamas tampė ir draskė čia pat gulintį švarką. Visur pluoštai naujai parašytų gaidų ir eilių.

Virtuvėje, paliepėje, prie vandens krano kruva suterštų indų rodos prašyte prašė ir vandens ir muilo. Bet veltui. Jų troškimas dar negreit išsipildys. Ne jais įdomavo šeimininkai to buto, juos užžavėjo nauja šios vietos valdovė — Muza. Tai ji įsikraustydama tą betvarkę kambariuose sukėlė, ji ir pilnai užkariavo širdis musų didvyrių. Jaučiau, kad dar ilgai nuobodaus nuo neveiklumo į puošnią vazą įstatyta šluota, nes Jurgelonis ir Sarpalius, abudu be jokių rezervų atsidavė Muzos tarnybai.

¤ ¤ ¤

Mus, trukdytojus nelaiku, pasitiko abudu uždegti įkvėpimo veidai. Jurgelonio išraiška vaizdavo apsalime paskendusį poetą. Jo mėlynose, svajonių pilnose akyse matėsi pasigerėjimas grožiu sukurto tverinio. Suprakaitavęs, pailsęs nuo galingų emocijų, jis vilkdamas nuvargusias kojas (mat ir plastika jam nesvetima) prislinko prie durų. O pažinęs, mus draugingai pasveikino ir meiliai nusišypsojo. Mat, svetingumas jame viską pergali ir duris savo buto ir draugams vis atdaras laiko.

Kampe, prie piano, žiurėjo įkaitęs veidas mielo Sarpaliaus. Savo charakteristiška jam šypsena jis mus irgi pasveikino. Atlapa krutinė giliai ir dažnai alsavo, akys degė, jis visas virpėjo nuo jausmingų gilių sujudžių. Viena ranka neramiai braukė jis savo pasišiaušusią frizūrą ir dar vis ritmiškai kitos rankos pirštai kalė taktą tur but ką tik užgimusios melodijos. Jo tas toks didelis susijaudinimas užkrečiamai paveikė į mus ir mes greit pagavę jų nuotaiką nugrimzdome irgi jų ekstazijoje. Dar vienos meistriškai perskaitytos jausmingos eilės, dar vienas švelnus piano akordas ir mes su tokiu jau pat atsidavimu pergyvenome vystymasi tos jų tobulios, poetingos vizijos. Gėrėjomės ir džiaugėmės iki ašarų kaip vaikai tomis nuotrupomis nuo šio jų muzikalio triumfo.

Grožėjamės Sarpaliaus vaizdingu talentu ir gerbiame mes tą ramų, mylintį grožį, "Tykųjį Petrą". Kukliai jis kuria, be didelių pretenzijų tas melodingas arijas ir sėja meilę dailės tarpe musų. Kas tiktai įeina į kontaktą su juomi, tuojau patampa, nors toje valandėlėje meno vergu. Tokią jau didžią galę jis savyje išvystė. Nejstabu todel, kad jo dukrytė, švelni, skaisti Birutė patapo pianiste prilygstanti pasaulino maštabo artistams.

¤ ¤ ¤

Atrodo, kad Kl. Jurgelonis ir vėl save pažino, jog gražus kurėjo darbas jam yra skirtas, o ne pabastos gyvenimas. Taip, jis vėl save susirado ir pasinėrė savo dvasiniuose polekiuose, kad jas supratęs jis jas mums vaizdžiai pateiktų. Pažinusi daugiau gyvenimo, jo išmintis suvyrėjo ir keliai jo talentui kuryboje jau paašikėjo. Abejoju, ar jis daugiau beklaidžios. Tik su mumis bunant jo tveriamoji galė pasiekė aiškių augštumų, tik su mumis bedirbant jo poezija visame savo gražume tapo apreikšta. Kiekvieną sykį, kada jis nuo musų smaguriavimo palinkimų traukiamas prasišalindavo, jo kanklės netaip jau skaidriais garsais skambėjo, mažiau darnumo jo dainoje reiškėsi, o dažnai jų stygos ir visai nutildavo. Tavo vieta yra su mumis, nuo savęs juk nepabėgsi

Nustebęs aš žiuriu į tą didį kūnu ir dvasia žmogų. Stebiuosi jo neįmanomu pajėgumu ir gabumais. Ką jis tik nebando, kur link jis tik nesibriovė! Štai jo kaleidoscopinio gyvenimo ryškesni užsimojimai. Jaunystėje jis buvo tai švelnus poetas, tai karštas S-D agitatorius, tai gabus dramos artistas, tai drąsus revoliucionierius, tai uolus lietuvių folkloro nagrinėtojas, tai ultra modernistinės literaturos garbintojas ir recenzentas... Bet štai jis jau kalėjime... Ištruksta iš žandarų nagų... Kiek vėliau jį mes surandame jau nevieną, bet su skaisčiaja Mariute Krokuvos universitete. Ten universitetas įvertina jį ir savo kaštais atspauzdina jo fonetikos srityje mokslišką darbelį. Paskui jis atsiduria Škotijoje, kur redaguoja laikraštį ir kitais budais šviečia angliakasius. Atvykęs Amerikon, jis kaip gyvas sidabras pasileidžia į visas puses. Lietuviškos kolonijos darbuose visur jo pilna. Paskaitas skaito, eiles rašo, monologus deklamuoja, dramos pamokas duoda. Iš pradžių jis dirba su p. Balučiu "Lietuvos" redakcijoj ir ten sumano išleisti Lietuviškąją Enciklopediją ir tuo reikalų susirašinėja su visa lietuviškąja šviesuomene ir planus sudaręs pradeda vykdinti darbą. Neišdega—susivaidinęs vyksta redaguoti su Dr. Šliupu ir kun. Dembskiu "Laisvąją Mintį". Kiek vėliau jau jis "Kataliko" administratorius, mislių knygą ledižia. Nenurimsta ir ten Gauna prie teismo darbą rupintis dora suklydusios jaunuomenės. Bet štai organizuojamos "Naujienos". Jis jau ar. mumis dirba, rašo, planuoja, gelbsti. Užeina karas ir už maištingas kalbas areštuojamas. Išsiliuosavęs, teises studijuoja. Vėl dirba "Naujienose", patampa administratorium, daug rašo, verčia... Jis pirmas ir drąsų žodį taria, lemdamas "Naujienoms" dienraščiu tapti. Bando ir "Nedėlios Naujienas" leisti... Bet dirvos jo energijai vis permažai—apleidžia.

Garbingai baigęs mokslus — advokatauja ir vis nerimsta. Milijonines kompanijas organizuoja, o podraug ir biržoje akcijomis spekuliuoja. Išsyk labai sekasi, o paskui —"puff"! Įkuria apdaraudos draugiją ir tuč-tuojau susirupina banko organizavimu Bridgeporte, bet žmonės jau nepasitiki jam. Tiek to—numoja jis ranką ir balleto mokykloje bando savo plastiškus gabumus, bet pajutęs gracijos stoką, vyksta ant ukės kiaulės šerti; kiaulės, tačiau, jam greit nusibosta, juk tai toks prozaiškas sutvėrimas, daug įkvėpimo neduos. Nusisuka nuo jų ir savo auklėjimiškas žinias ir palinkimus nugreipia į labiau išvystytą ir simpatišką gyvulį, butent — arklį. Išleidžia įdomų, gražų žurnalą tam tikslui anglų kalboje ir žinoma, arklių lenktynės jam irgi pasidaro net perartimos.

Bet ką čia giminiautis vien su galvijais, jis artinasi prie asilo garbintojų — demokratų partijos. Agituoja už Rooseveltą, gauna valdišką darbą ir grįžta vėl prie musų...

Fui, net sušilau rašydamas. "What a man, What a man!" Jaučiu, kad daug ką nedarašiau, daug praleidau, o gal ir sumaišiau, bet kur tu paprastas žmogus tą gausybę aprėpsi.

¤ ¤ ¤

Ta greita peržvalga Jurgelonio veikimo butų perdaug nepilna, jei aš neatkreipčiau jusų domės į jo darbą prie radio mikrofono. Kas nepamena jo sukurtos "Barborėlės" sklandžių pletkų, jo muzikalių programų, o ypač jo "Makalų". Jo doroviniai palinkimai, jo gili meilė musų liaudžiai vis ten pilnai apreikšta.

Piešia jis mums "Makaluose" ne pasaulinio maštabo dramą, bet nelaimes, vargus, meilę ir skaistumą nenuilstančiai vykstančias užkampiuose musų darbo žmonių apgyventam kvartale. Jų nelaimių aprašymai nepakliuna į puslapius dienraščių, jos yra paprastos, kaip ir visas prasčioko gyvenimas: finansiniai vargai, bedarbė, liga šeimoje... Senis Makalas neugninga ir neaistringa meile susirgusiai Makalienei reiškia. Jo meilė gili, nepalaužiama. Nuoširdžiai, švelniai jis ramnaguodžia ją, ir jauti, kad jis viską paaukotų jai, jo gyvenimo tikrai draugei. Ji gi nereikalauja nuo jo karžygiškų žygių įrodymui savo prisirišimo prie jos, nes ji žino, kad ji yra jo valdovė, o ji tik nori buti jam, savo mylimąjam, jo verge. O jų vaikai, Cicilija... pasaulis gal nepripažins juos didvyriais, bet jų drąsa, pasiryžimas spėka ir išmintis prilygsta apdainuotiems herojams. Išmokslinti, išauklėti, greit jie atmeta svajones didžių karjerų, ir reikalui atėjus, puola su entuziazmu dirbti juodrankio-prasčioko darbą, kad tik pasitarnautų naudai savo šeimos ir podraug žmonijai. Jų vaizduotė ateities neturi jokių prašmatnumų, ji yra aiški, graži ir pilna pasitikėjimo savimi ir kitais. Jų meilė yra skaidri, be didžių abejonių, pastovi ir tvirta. Tai štai kokie dorys yra tie autoriaus sukurti Makalai. Idealizucja jis musų darbo žmones ir patėmijęs juose kilnią kibirkštėlę pučia į ją, kad pavertus ją į gaivinančias sielą ugneles...

Susijaudinęs ir su šypsa klausau aš, seku aš "Makalų" gyvenimą. Manyje kilsta abejonės, ar musų inteligentų galingų dvasios polekių sukurti idealai butų brangesni už praščiunų nuosakiai, ramiai sutvertus geismus.

Didis nuopelnas yra p. Budriko už šį musų lietuvių corovinį auklėjimą.

¤ ¤ ¤

Jurgelionis man atrodo, kaip koks fantazijos sukurtas galingas paukštis. Iškilęs į giedras dausas ir pakėlęs savo budrią akį į saulę, jis gieda jos garbei drąsių, didžią dainą, o pažvelgęs iš erdvių žemyn liuliuoja mums švelnią jauslią lopšinę...

Tiesa, tam jausmų arui tenka neretai ir į pelkes nusileidus kaip vištai sušlapti. Bet čia aš noriu priminti ir sau ir kitiems tą išmintingą rusų pasakaitę—prilyginimą, kur sakoma, kad arui tenka nusileisti iki vištos žemumos, bet vištai niekados nėra lemta pakilti į aro aukštumas.

¤ ¤ ¤

Garbi p. Nora Gugienė, kuriai visi musų civilizacijos reiškiniai pažįstami, maloniai prisidėjo prie suformavimo Jubiliejinės Naujienų Vaizduotės. Jos samoningas pažinimas artistų nuotaikos ir žinojimas kaip publika į sceną reaguoja, jos estetinė, išlepinta nuovoka, neabejoju, žymiai sušvelnino šio veikalo šiurkštumus.

Susirėmimų karštyje, nekartą ji mane stačioka lengvu, atsargiu rankos pliokštelėjimu, o kaip kuomet tik žvilgsniu sustabdė; tariant netakto žodį — ne piktai, ne šiurkščiai, bet tik, ot taip sau, švelniai, draugiškai primindama, kad 20-to amžiaus pilietiui neišpuola tarti savo credo įsikarščiavus. Tarytum ji patardavo man rezervuoti savo išsišokimus, nes tik atšalus nuo susierzinimų, aš sugebėsiu patiekti argumentus, kurie galės turėti suvyje daugiau gracijos.

Taip, šauni ponia yra musų Nora.

¤ ¤ ¤

Vaizduotėje buvo apčiuopiama įtekmė ir kulturingo p. J. Byansko. Tas gilus muzikas ne sykį davė mums progą savo išmokslinimą įkainuoti, bet aš abejoju, kad mes budami tokie paviršutiniški, jį tinkamai įvertinome. Akiplėšos, mat, greičiau mus storžievius pagauna, negu švelniai mokyti dailės reiškėjai.

Beje, neprivalėčiau užmiršti ir pastangas musų jauno, kuklaus, jausmingo šokėjo Bieliajaus. Tobulino jis plastiką tos žaliavos, kuri buvo jam patiekta, su visu nuoširdumu ir visa meile baletui. Tik, Vytautai, lai buna man leista tau patarti, duok mums daugiau gražių, paprastesnių europietiškų šokių, o mažiau fantastiškų, egzotiškų prašmatnių Oriento fantazijų. Mes lauksime.

¤ ¤ ¤

Susijaudinęs, rimtai, bet su laiminga šypsa, rijau ir akimis ir širdžia aš tą vaizdingą triumfališką vaizduotę. Ir man rodėsi, kad nuotaika daugumoj toje minioje dalyvių, buvo irgi labiai panaši į manąją.

Tos margos minios kilnus, sveikas upas dvelkė į mane visomis savo sielos gražybėmis. Kur tik aš ėjau, vis jaučiau jų glamonėjimą. Minia mane guodė, glostė, mylavo ir glaudė prie savęs. Kur tik dirstelėjau, visur mačiau tik šypsą, meilę, pasitenkinimą. Prisiminus. kad ta minia yra kai kieno, kai kada pavadinama juodaja, per mane net šiurpulial perėjo. Ji tada tokia šviesi ir artima buvo man.

Nuo susijaudinimų, giliai kvėpuodamas aš beveik apsvaigau ir prisišliejęs prie sienos nustebęs, su išplėstomis akimis, šypsodamas į viską žiurėjau Džiugavau, kad prie "Naujienų" darbo ir aš nors krislelį prisidėjau. Prie visų ir prie visko taip prielankiai buvau nusiteikęs, kad neradau aš toj minioje žymių nedateklių. Jos gremėzdiškumą lengvai su šypsa jai atleidau, ir džiaugdamas, palyginęs ją su praeičia, tėmijau jos pažangą.

¤ ¤ ¤

Scenoje — gi mačiau iškilmingą apsireiškimą tos harmoningos milžiniškos kombinuotės. Štai "Visuomenė" (p-lė Paškevičiutė) išreiškia sveikinimą "Naujienoms" įspudingai giedodama savo didingą giesmę. Ir kada orkestras pradėjo griežti vis garsiau, kada Sarpalius, virpėdamas išsitiesė ir batoną aukštai iškėlęs vis dar siekė į aukštį, kada, Miss Naujienos iš lengvo atsikėlė nuo savo sosto ir apsuptai simbolių, emblemų, vėliavų laiptais ištiesus rankas pradėjo slinkti žemyn ir galop puolė į grėbį "Visuomenės", mano akyse ištriško ašaros ir nejučiomis nulenkiau galvą pagarbai ir iškėlęs ranką taipgi su visais sveikina "Naujienas"

Ta musų maloni nuotaika, tas musų šviesus jausmų ir sąvyjautos pragiedrėjimas tačiaus susilaukė ir debesėlių .

Dar musų grandiožinei vaizduotei nepilnai susiformavus, dar jai viešai neapsireiškus, kam tai pareikėjo musų taip šventadieninį nusiteikimą sudrumsti. Tą kilnių įkvėpimų sukurtą veikalą musų nemėgstanticji pašiepė, sunickino musų kurėjus ir jų talkininkus šiurkščiai pajuokė, primindami jiems jų silpnybes, nedateklius ir suklupimus jų gyvenieme. Nejaugi jus negalėjote savo piktumą neparodyti ir lukterėti kol mes savo šventę atšvęsime. Mes savo praeities nepakeisime ir nuo musų ydos taip greit nepabėgs. Juk nedaug sumanumo ir nedaug pasiryžimo reikalinga, kad musų, kaip ir visų kitų, netikslumus ir klaidas suradus. Atėmimas saldainio nuo kudykio lopšyje juk nereikalauja daugiau pastangų, negu jusų pasiryžimas surasti dėmių žmogaus gyvenime.

Nejaugi jus jau tokie tobulųs, o mes tokie niekšai? Argi jau musų nuveiktame darbe jųs negalėjote surasti nors bent kiek naudos ir kilnumo, kas butų paskatinęs jumis nuo šio itin grubioniško užsimojimo nors tuo momentu, susilaikyti, kad mes taip stropiai apsidalinę, pasijutę tokiais švariais, rengiamės žengti prie savo altoriaus. Kam reikėjo tada drėbti mums į veidus tą purviną mazgotę? Mes tiek daug gražių linkėjimų, pagyrimų ir sveikinimų susilaukėme, gal ir pasijutome labiau galingi ir reikšmingi, negu tikrumoje, kad esame. Gal, sakau, musų entuziazmą ir reikėjo sumažinti, bet kam daryti tai tokiu šiurkščiu budu. Ar jau jųs taip aukštai tobulybėn nužengėte, o mes taip žemai doroje nupuolę, kad jųs mums pavydėjote ir šį trumpą jaukų nuotaikos pagiedrėjimą. Dažnai gauname juk mes pamazgų kibirus... Bet ką aš čia, tiek to.

Užsimąsčiau — įsigilinau, ir man rodos, kad musų socialėse ir asmeniniuose santykiuose, nėra nedoresnio nusidėjėlio už tą, kuris kitų kilnias pastangas nori sustabdyti, kitų pasitikėjimą žmonėse užgniaužti, primindami amžinai jam jo suklupimus ir nusidėjimus. Tokį nuodemingą niekšą tai Viešpats ištikrųjų turėtų nubausti.

Šias paskutines pastabas aš rašau taipgi susijaudinęs, bet be šypsos. Jųs savo tikslą atsiekėte ir nuo mano veido tą malonią man šypsą nušlavėte.

Tačiau, nedžiugaukite! Pasaulio gamta jųk yra taip graži, prakilnumo žmonėse taip daug. Aš žinau, kad rytojų aš ir vėl pasitiksiu su šypsa!

A. L. D. D.


**Penktadieniais 6:15 iki 6:45 val. vakaro iš stoties WWAE, 1200 k. Radio Kliubo Gražųs Programai**

**P. CONRAD**
PHOTOGRAFISTAS
Fotografuoju jusų namuose arba studijoj
Rezidencija
730 W. 62nd St.
Tel. Englewood 5840

B.R. PIETKIEWICZ & Co.
MORTGAGE BANKERS
**REAL ESTATE**
Biznis pamatuotas teisingume
INSURANCE, NOTARY PUBLIC
PERKAM LIETUVIŠKUS BONUS
SIUNČIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTURA
Prisirašykite į musų spulką
TEL. LAFAYETTE 1085
2608 West 47th St.

**Ateikite su manim įsigerti**
Širdingai kviečiu visus Chicagos ir apielinkinių miestelių lietuvius, draugus ir senus pažįstamus atlankyti mane mano biznio vietoje. Užlaikau didelį pasirinkimą.
Jusų Žydukas patarnaus jums mandagiai.

**NATHAN KANTER**
4707 So. Halsted St.
Tel. YARDS 0803

**Chicagos Lietuvių Draugija**
Yra pašalpos ligoje, pomirtinių ir kulturos Draugija.
Į narius priimami vyrai ir moterys nuo 15 iki 48 metų. Ligoje pašalpa yra trijų skyrių: $6, $10 ir $16 savaitėje. Pomirtinė $250. Nariai įstoję Draugijon gali gyventi bile kuriame State—valstijoj—pašalpa ir pomirtinė išmokama. Nariams nėra bausmių už nelankymą susirinkimų, vakarų ir ligonių—ligonis prižiuri Draugijos daktaras, kitur gyvenančius—vietinis daktaras. Draugijos nariais yra vien lietuviai ir visi nariai turi balsavimo teisę svarbesniais Draugijos reikalais referendumo budu. Draugijos narių skaičius yra 1,800, pinigines turtas virš $30,000.00. Draugija yra po priežiura Illinois valstijos.
Jeigu dar Tamsta nesi narių šitos skaitlingos ir stiprios organizacijos, tai kviečiame tuoj prisirašyti per musų atstovus—kontestantus arba tiesiai kreipkitės į Chicagos Lietuvių Draugijos ofisą, 1739 So. Halsted St. ("Naujienų name). Nuo 4 iki 7 v. v. Arba telefonuokite, kad musų atstovas ateitų į namus. Tel. Canal 0117 —klauskite Mickevičių.

PROBAK
suteikia barzdaskutyklos komfortą skutimos namie
(PROBAK BLADE)

Stop Itching Skin
Grynas, pritinnas Zemo sustabdo niežėjimą odos į penkias sekundas — ir pagelbingas prie Eczemos, pučkų, dedervines, ir išbėrimų. Zemo beveik stebuklingai prašalina visokias odos iritacijas, kadangi jo gydymo ypatybės retai randamos kitose gydunlėse. Visos valstinyčios užlaiko —35c, 60c, $1. Ypatingai tvirtas Zemo. Du syk geresni rezultatai $1.25
zemo
FOR SKIN IRRITATIONS

Tel. CANAL 4674
**NANCY'S BEAUTY SHOPPE**
PERMANENT WAVING
Musų Specialybė. Taipgi pilnas Grožio Patarnavimas.
N. DRUMSTA, Sav.
2302 So. Leavitt St.
CHICAGO, ILL.

THE "OLD RELIABLE"
**STANDARD "BREW"**
Skaniausis Chicagos Alus
CHICAGO HEIGHTS BREWERY, Inc.
Chicago Ofisas
FRANK A. YOUNG PRODUCTS Co.
Distributors
4352 So. Mozart St.
Lafayette 7346

**CLASSIFIED ADS**

**Business Service**
Biznio Patarnavimas

Tel. Yards 3408
**VICTOR BAGDONAS**
Perkraustome ant vietos
Nuvežame ir į tolesnias vietas
Supakavimas, Storage, Crating
Persiuntimas
RAKANDŲ IR PIANŲ PEKRAUSTYTOJAS
3358 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Ofisas 3406 S. Halsted St.

NEW YORK ..... $ 7.00
LOS ANGELES ..... $25.00
Į visas kitas vietas žemiausios ratos.
Mažiau negu 1c. už mylią
DIDELI! PATOGUS! MODERNIŠKI!
SAUGUS COACHES
KELIAUKITE BUSU
INDIAN COACH LINES
328 So. State St. Tel. Harrison 6072

FLORIDON — $13. Calif — $16. New York — $6. Limosinai, Turistai rezervuokite sau vietas — 32 W. Randolph kambarys 506, Telefonas Randolph 0989.

POPIERUOJAME IR PENTINAME
1934 m. popiera 7c. Rolis
Klijonka $1.28 Rolis.
Darbas garantuotas ir pigiai.
Pirkite popiera per mane, gausite daug pigiau nei kitur.
Sempelių knygas pristatome į namus.
JOS. AUGAITIS,
1608 So. 50th Ave. tel. Cicero 645

**Help Wanted—Female**
Darbininkių Reikia

MERGINA reikalinga namų darbui — geras namas. Mrs. Bartz. 6810 So. Western Ave.

REIKALINGA patyrusi moteris rėksams (skudurams) sortuoti
2534 W. Huron St.

**Help Wanted—Male-Female**
Darbininkų Reikia

VYRAI ir MOTERYS. Patyrusi viešbučių ir restaurantų tarnautojai atsišaukite tuojau. Veiterkos, virėjai, porcijų dalintojai, dišių plovėjai, sendvičių ir fountain patarnautojai. Daug vietų. Užsiregistravimas dykai. Consolidated Agencies, 11 Floor, 209 S.State

**Furniture & Fixtures**
Rakandai-Įtaisai

CASH arba ant išmokėjimo Storage išpardavimas. 3 kab. įrengimas $79. Įskaitant kaurus—arba skyrium. Klauskite p. Petkas. American Storage 423-425 W. 63rd St Atdara vakarais.

**Furnished Rooms**

RENDAI kambarys vyrui arba moteriai, su arba be valgio; maža šeimyna; gali vartoti garadžių. Tel. Hemlock 0010, 6609 S. Campbell Ave.

**Business Chances**
Pardavimui Bizniai

PARSIDUODA aludė, biznis randasi prie dirbtuvių; išdirbtas gerai; pardavimo priežastis — esu našlė.
716 W. 22nd St.

PARSIDUODA
Kriaučiaus šapa, visa ant sykio arba atskirais daiktais, kas norėtų pirkti. Taipgi daug namų rakandų irgi parduosiu atskyrais daiktais pigiai į trumpą laiką; atsišaukite greitai.
1556 N. La Salle St.

BUČERNĖ pardavimui; priežastis ligos; biznis $400 į savaitę; parduosiu, su namu ar be namo, pigiai.
5413 Wentworth Ave.

PARDAVIMUI Meat Market ir grosernė. Gerai einąs cash biznis. Fikčeriai visi geroj padėty. Šaldytuvo vitrina, ledo mašina, mėsai malti mašina, piaustyti, vogos, etc. $1,500.00 už fikčerius ir staką skaitant marketo kaina.
Phone Lafayettte 0470

PARDAVIMUI grosernė, gera vieta Brighton Parke; pigiai.
4429 So. Fairfield Ave.

**DAUG ŠILUMOS, mažai pelenų, puikus pavaduotojas del Pocahontas; Black Gold, Lump arba Egg, $6.00. Mine run, $5.75; Screenings, $4.75. Grundy Mining Co., Cedarcrest 2011**